

08/12/2023

4200115- LLB Gen. (Three Year Course)
Sem (V)

Paper / Subject Code: 075712 / Criminal Procedure Code, Juvenile Justice Act 2000 and Probation of Offenders Act

[Time: 2 Hrs.]

[Marks : 60]

- N.B. 1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicates full marks
3. Give case- laws/reasons wherever necessary

Q.1 Answer the following in not more than two sentences: - (Any six)

12

- What is the meaning of compoundable offences ?
- Define cognizable offence.
- Define observation home.
- What is the meaning of investigation ?
- Define inquiry ?
- Who is accomplice ?
- Define police report ?
- Who is called a 'Victim'.
- What is summary trial ?
- What do you mean by adoption ?

Q.2 Write short notes on any two of the following :-

12

- Plca Bargaining
- First Information report
- Public Prosecutor
- Anticipatory bail

Q.3 Solve any two of the following situational problems -

12

a. 'A' and 'B' are neighbours and a water channel flow adjacent to land of both of them. 'A' obstructs water flow for his own use depriving 'B' of water. 'B' does not have time to approach civil court as his agricultural activity are at peak and water is urgently required.

- Can 'B' usefully take recourse to any provision of the CRPC ? How?
- What is the legislative intention of such provisions in the CRPC ?

2. Sanjay is convicted by the High Court in a trial before it by exercising the extra ordinary original jurisdiction.

- Explain relevant provisions?
- Where can Sanjay prefer an appeal ?

41462

Page 1 of 3

115993D39B10C814BB631A6EDB9DCAE1

3. Raj is arrested for an alleged offence of rape ?

i. Can he be released on bail ? When ?

ii. Can he compound the offence ? Give reasons.

4. Mr. Rajesh is convicted for an offence of murder with death penalty.

i. Can he file an appeal against the conviction? Explain.

ii. Explain the law relating to conformation of death penalty.

Q.4 Answer the following (any two)

24

a. Explain the procedure for passing judgment by criminal court.

b. Distinguish between Investigation, Inquiry and Trial.

c. Explain the rights of an arrested person.

d. Elaborate the constitution of Juvenile Justice Board (Juvenile Justice Care and Protection) Act .

मराठी भाषांतर

प्र.१ खालील दोनपेक्षा जास्त वाक्यात उत्तर द्या:- (कोणतेही सहा)

१२

अ) संकलित करण्यायोग्य गुन्ह्यांचा अर्थ काय आहे?

ब) दखलपत्र गुन्हा परिभाषित करा.

क) निरीक्षण गृह परिभाषित करा.

ड) तपासाचा अर्थ काय?

इ) चौकशीची व्याख्या करा?

फ) साथीदार कोण आहे?

ग) पोलिस अहवालाची व्याख्या करा?

ह) कोण 'बळी' म्हणतात.

य) सारांश चाचणी म्हणजे काय?

ज) दस्तक घेणे म्हणजे काय ?

2 खालीलपैकी कोणत्याही दोन वर लहान नोट्स लिहा:-

12

अ) प्ली बारीनिंग

ब) प्रथम माहिती अहवाल

क) सरकारी वकील

ड) अटकपूर्व जामीन

41462

Page 2 of 3

Q.3 खालीलपैकी कोणत्याही दोन परिस्थितीजन्म समस्या सोडवा -

12

अ) 'अ' आणि 'ब' हे शेजारी आहेत आणि त्या दोघांच्या जमिनीला लागून जलवाहिनी आहे. 'अ' स्वतःच्या वापरासाठी पाण्याच्या प्रवाहात अडथळा आणतो आणि 'ब' पाण्यापासून वंचित होतो. 'ब' ला दिवाणी न्यायालयात जाण्यास वेळ नाही कारण त्याची शेतीची कामे शिगेला पोहोचलेली आहेत आणि पाण्याची तातडीने गरज आहे.

i) सीआरपीसीच्या कोणत्याही तरतुदीचा 'ब' उपयुक्तपणे सहारा घेऊ शकतो का? कसे?

ii) सीआरपीसी मध्ये अशा तरतुदीचा कायदेविषयक हेतू काय आहे?

2. उच्च न्यायालयाने त्याच्यासमोरील एका खटल्यात अतिरिक्त सामान्य मूळ अधिकारक्षेत्राचा वापर करून संजयला दोषी ठरवले आहे.

i) संबंधित तरतुदी स्पष्ट करा?

ii) संजय अपील कोठे करू शकतो?

3. राजला बलात्काराच्या आरोपाखाली अटक करण्यात आली आहे?

i) त्याला जामिनावर सोडता येईल का? कधी ?

ii) तो गुन्हा जोडू शकतो का? कारणे द्या.

4. श्री राजेशला मृत्युदंडासह हत्येच्या गुन्ह्यासाठी दोषी ठरवण्यात आले आहे.

i) तो शिक्षेविरुद्ध अपील दाखल करू शकतो का? स्पष्ट करणे.

ii) मृत्युदंडाच्या शिक्षेशी संबंधित कायद्याचे स्पष्टीकरण करा.

प्र.४ खालील (कोणतेही दोन) उत्तर द्या

24

अ) फौजदारी न्यायालयाद्वारे निकाल देण्याची प्रक्रिया स्पष्ट करा.

ब) तपास, चौकशी आणि चाचणी यात फरक करा.

क) अटक केलेल्या व्यक्तीचे अधिकार स्पष्ट करा.

ड) बाल न्याय मंडळ (ज्युवेनाइल जस्टिस केअर अँड प्रोटेक्शन) कायद्याची रचना विस्तृत करा.

2915/2023

BLS Sem-IX

Paper / Subject Code: 68002 / Criminal Procedure Code, Juvenile Justice Act 2000 and Probation of Offenders Act.

Time 3 hrs

Total: 100 Marks

Q.1. Answer the following in not more than two sentence दोनपेक्षा जास्त वाक्यात पुढील उत्तर द्या
20 Marks

- Define compoundable offences with an example? संकलित करण्यायोग्य गुन्हाची व्याख्या उदाहरणासह करा?
- What is Summons case and Warrant Case समन्स केस आणि वॉरंट केस म्हणजे काय
- What do you mean by charge? चार्ज म्हणजे काय
- Who is a child in conflict with law? "कायद्याच्या विरोधातील मूल" कोण आहे?
- Define investigation? तपासाची व्याख्या करा?
- Who is a Public Prosecutor जो सरकारी वकील आहे
- Who is a Probation officer under Probation of Offenders Act, 1958? प्रोबेशन ऑफ ऑफेंडर्स ऐक्ट, 1958 अंतर्गत प्रोबेशन ऑफिसर कोण आहे?
- What is non-compoundable offence? नॉन-कम्पाउंडेबल गुन्हा म्हणजे काय?
- Define the term "place" and "victim" under Cr.P.C फौजदारी प्रक्रिया संहिते अंतर्गत खालील दोन व्याख्या लिहा: ठिकाण बळी
- What is Proclamation? उद्घोषणा म्हणजे काय?

Q.2 Write Short Notes (Any four) छोट्या नोट्स लिहा (कोणत्याही चार)

20 Marks

- Who is an accomplice? साथीदार कोण आहे?
- What is plea bargaining प्ली बार्गेनिंग म्हणजे काय?
- Explain trial of summons case by magistrate? समन्स प्रकरणाची मॅजिस्ट्रेटद्वारे सुनावणीचे स्पष्टीकरण द्या?
- When can a police arrest without warrant? अटक वॉरंट शिवाय पोलीस केव्हा अटक करू शकतात?
- What punishment can a Sessions Judge give? If death sentence is awarded by Sessions Court what procedures are followed? सत्र न्यायाधीश कोणती शिक्षा देऊ शकतात? सत्र न्यायालयाने फाशीची शिक्षा सुनावली तर कोणती प्रक्रिया अवलंबली जाते?
- What are the powers of Juvenile Justice Board? बाल न्याय मंडळाचे अधिकार काय आहेत

31409

Page 1 of 3

IDBE795DEFDE72D41A42706B125BF48C

Q.3. Situational Problem (any two) परिस्थितीजन्य समस्या (कोणत्याही दोन)

12 Marks

A. Mr Ram is arrested for committing the offence of murder of his wife and two minor children?

The Sessions court after trial sentences him with capital punishment

- I. Which court can he prefer an appeal?
- II. Can Session Judge award capital punishment?

श्री रामला त्याची पत्नी आणि दोन अल्पवयीन मुलांचा खून केल्याच्या गुन्ह्यासाठी अटक करण्यात आली आहे? खटल्यानंतर सत्र न्यायालयाने त्याला फाशीची शिक्षा सुनावली

- I. तो कोणत्या न्यायालयात अपील करण्यास प्राधान्य देऊ शकतो?
- II. सत्र न्यायाधीश फाशीची शिक्षा देऊ शकतात

B. Mr X files a complaint against Mr.B. for threatening him by sending messages through his mobile phone.

- I. Can the police officer issue a summons to produce the mobile phone for the purpose of investigation?
- II. Can the court issue summons during trial to produce the mobile phone? Explain

मिस्टर एक्स यांनी मिस्टर बी विरुद्ध तक्रार दाखल केली. त्याच्या मोबाइल फोनवरून संदेश पाठवून धमकी दिल्याबद्दल.

- I. तपासाच्या उद्देशाने पोलीस अधिकारी मोबाईल फोन सादर करण्यासाठी समन्स जारी करू शकतो का?
- II. मोबाईल फोन सादर करण्यासाठी न्यायालय खटल्यादरम्यान समन्स जारी करू शकते का? स्पष्ट करणे

C. Kaushik aged 17 years commits an offence punishable with death sentence.

- I. Can Kaushik be released on admonition?
- II. Can Kaushik be tried as an adult? Explain

कौशिक वय 17 वर्षे फाशीची शिक्षा असलेला गुन्हा करतो.

- I. कौशिकला ताकीद देऊन सोडता येईल का?
- II. कौशिकवर प्रौढ म्हणून प्रयत्न करता येईल का? स्पष्ट करणे

31409

Page 2 of 3

Q.4. Answer any four कोणतेही चार उत्तर द्या

48 Marks

- Difference Between Appeal, Review & Revision अपील, पुनरावलोकन आणि पुनरावृत्ती मधील फरक
- Explain the constitution of criminal courts? फौजदारी न्यायालयांची रचना स्पष्ट करा?
- Explain the provisions of summary trial? सारांश चाचणीच्या तरतुदी स्पष्ट करा?
- Explain Information to the Police and their Powers to Investigate पोलिसांना माहिती आणि तपास करण्याचे त्यांचे अधिकार स्पष्ट करा
- Explain the salient features of Juvenile Justice Care and Protection Act? बाल न्याय काळजी आणि संरक्षण कायद्याची ठळक वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा
- What is the purpose of Probation of Offenders Act? On what ground Probation is given? प्रोबेशन ऑफ ऑफेंडर्स कायद्याचा उद्देश काय आहे? कोणत्या आधारावर प्रोबेशन दिले जाते?

Paper / Subject Code: 75712 / Criminal Procedure Code, Juvenile Justice Act 2000 and Probation of Offenders Act

Time: 2 Hrs.

Total marks- 60

Q.1. Answer the following in not more than 2 sentences (any 6) (12 marks)

1. Who is called a "Victim"? "बळी" कोणाला म्हणतात?
2. In which case can a police officer arrest without warrant? कोणत्या प्रकरणात पोलीस अधिकारी वॉरंटशिवाय अटक करू शकतात?
3. What is meant by Charge? चार्ज म्हणजे काय?
4. Define inquiry? चौकशीची व्याख्या करा?
5. Who is an accomplice? साथीदार कोण आहे?
6. What punishment can a Chief Judicial Magistrate give? मुख्य न्यायदंडाधिकारी कोणती शिक्षा देऊ शकतात?
7. Define FIR? एफआयआरची व्याख्या करा.
8. What is a summary trial सारांश चाचणी (समरी ट्रायल) म्हणजे काय?
9. Plea Bargaining प्ली बार्गेनिंग
10. Define Police Report. पोलिस अहवाल : व्याख्या करा

Q.2. Write Short note (Any two)

12 marks

1. Salient features of Probation of Offenders Act. प्रोबेशन ऑफ ऑफेंडर्स कायद्याची ठळक वैशिष्ट्ये.
2. Bail and anticipatory bail जामीन आणि अटकपूर्व जामीन
3. Public Prosecutors सरकारी वकील
4. Statements before Police पोलिसां समोर विधाने

Q.3. Situational Problem (Any Two)

1. Alex aged 17 years commits a heinous offence.
 - i. Can he be tried as an adult?
 - ii. What is heinous crime according to Juvenile Justice Care and Protection Act 2015
- अॅलेक्स (वय 17 वर्षे) एक जघन्य गुन्हा करतो.
 - i. त्याच्यावर प्रौढ म्हणून खटला केले जाऊ शकतात?
 - ii. जुवेनाईल जस्टिस केअर अँड प्रोटेक्शन अॅक्ट 2015 नुसार जघन्य गुन्हा काय आहे?

2. Mr. Rajesh is arrested and produced before the court for committing a non bailable offence?
- Can bail be given by the court? Explain
 - What is the role of court while granting bail. Explain relevant case laws?

राजेशला अजामीनपात्र गुन्हा केल्याबद्दल अटक करून न्यायालयात हजर केले जाते?

- कोर्ट जामीन देऊ शकते का? स्पष्ट करणे
- जामीन मंजूर करताना न्यायालयाची भूमिका काय आहे. संबंधित केस कायदे स्पष्ट करा?

3. Rajeev is convicted by the High Court in a trial before it by exercising the extra ordinary original jurisdiction

- Explain relevant provisions?
- Where can Rajiv prefer an appeal?

राजीवला उच्च न्यायालयाने त्याच्यासमोरील एका खटल्यात असामान्य मूळ अधिकारक्षेत्राचा वापर करून दोषी ठरवले आहे.

- संबंधित तरतुदी स्पष्ट करा?
- राजीव अपील कोठे करू शकतात?

4. Bhavin is sentenced for committing offence under section 379 of the Indian Penal Code

- Can he be released on Probation? What is admonition
- Explain the relevant provisions

भावीनला भारतीय दंड संहितेच्या कलम ३७९ अंतर्गत गुन्हा केल्याबद्दल शिक्षा सुनावण्यात आली आहे

- त्याला प्रोबेशनवर सोडता येईल का? उपदेश म्हणजे काय
- संबंधित तरतुदी स्पष्ट करा

Q.4. Answer the Following (any two)

24 Marks

- Discuss the provisions relating to compounding of offences? What is non-compoundable offence.? गुन्हांच्या कंपाउंडिंग संबंधीच्या तरतुदीची चर्चा करा? नॉन कंपाउंडेबल गुन्हा म्हणजे काय.?
- Explain the importance of Juvenile Justice Act? बाल न्याय कायद्याचे महत्त्व स्पष्ट करा?
- Explain the provisions of appeal and reference. अपील आणि रेफरेन्स च्या तरतुदी स्पष्ट करा.
- Explain trial of summons cases by magistrate. न्यायदंडाधिकार्यांकडून समन्सच्या खटल्यांची सुनावणी बदल सविस्तर लिहा.

12/22
Dec 2022

[Time:2 Hrs]

[Marks:60]

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B:
1. All questions are compulsory.
 2. Figures to the right indicate full marks.
 3. Give case- law/ reasons wherever necessary.

- Q. 1** Answer the following in not more than 2 sentences: - (Any six) (12)
- a. Warrant case
 - b. Cognizable offence
 - c. Investigation
 - d. Appeal
 - e. Observation Home
 - f. Children Home
 - g. Probation Officer
 - h. Judicial Proceeding
 - i. Victim
 - j. Complaint
- Q. 2** Write short notes on (any two) (12)
1. First Information Report
 2. Child in Need of care & Protection
 3. Plea Bargaining
 4. In Camera Trial
- Q. 3** Solve Any Two (With reasons) (12)
- a. A is wounded within the local limits of the jurisdiction of Court X and dies within the local limits of the jurisdiction of Court Y
 - i) Which Court is competent to try the offence? Court X or Court Y
 - ii) Which Court is competent to try the offence? Court X or Court Y
 - b. A entices B, the wife of C, away from C, with intent to commit adultery with B and then commits adultery with her
 - i) Can A be separately charged with the above mentioned offences committed by him?
 - ii) In the case mentioned, can B be tried at Delhi?
 - c. X was married to Y according to Hindu rites. At the time of marriage Y was already married. After sometime Y went away from X and neglected to maintain her
 - i) Can X file maintenance application against Y?
 - ii) An application for maintenance is filed before which authority?
 - d. Mr. A has committed four offences of embezzlement within a period of one year
 - i) Can A be tried for all offences .at one trial?
 - ii) What are the contents of a valid charge?

1/12/22

Q. 4 Answer the following (any two)

(24)

1. Explain the constitution of Juvenile Justice Board (Juvenile Justice Care and Protection) Act 2000
2. What are the duties of a probation officer
3. Explain briefly the right of an arrested person.
4. Classify the various criminal court & state the powers of each of the courts as provided under Crpc.

Please check whether you have got the right question paper.

- सूचना: १. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
२. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
३. आवश्यक असेल तेथे केस-कायदा/ कारणे द्या.

प्र. १ थोडक्यात उत्तरे लिहा (प्रत्येकी २ गुण) खालीलपैकी ६ प्रश्न सोडवा.

(१२)

- अ) वॉरंट केस
ब) दखलपत्र गुन्हा
क) तपास
ड) अपिल
इ) (अवलोकन) निरीक्षण गृह
फ) बाल गृह
ग) प्रोबेशन ऑफिसर
ह) न्यायालयीन प्रक्रिया
य) victim (बळी)
ज) फिर्याद

प्र. २ टिपा लिहा (कोणत्याही दोन)

(१२)

- १) प्रथम खबर (FIR)
२) काळजी आणि संरक्षणाची आवश्यकता असलेले बालक
३) प्ली बारगेनिंग (न्यायालयीन वाटाघाटी)
४) In Camera Trial (बंद खोलीत सुनावणी)

प्र. ३ प्रसंगावर आधारलेले प्रश्न (कोणतेही दोन)

(१२)

- अ) x न्यायालयाच्या अधिकार क्षेत्रांतर्गत 'अ' ला जखमी केले जाते आणि z या न्यायालयाच्या अधिकार क्षेत्रांतर्गत त्याचा मृत्यू होतो.
i) वरील गुन्हाची सुनावणीचे अधिकार क्षेत्र कोणत्या न्यायालयाला आहे? न्यायालय की 'x' न्यायालय 'z'?
ii) हद्द अधिकार क्षेत्र नसलेल्या न्यायदंडाधिकाऱ्याकडून गुन्हाची चौकशी किंवा सुनावणी केली जाऊ शकते का?
- ब. 'A' हा 'C' ची पत्नी 'B' ला फूस लावून 'C' पासून लांब नेवून तिच्या प्रति व्यभिचाराच्या गुन्हाच्या हेतूने तिला 'C' पासून लांब नेवून तिच्यासोबत व्यभिचार करतो.
i) 'A' नी केलेल्या वरील नमूद केलेल्या गुन्ह्यासाठी वेगवेगळे दोषारोप ठेवण्यात येतील का?
ii) वरील वेगवेगळे दोषारोप एकत्रीत करून एकत्र सुनावणी होऊ शकते का?

c. 'X' चा 'Y' सोबत हिंदू धार्मिक विधी प्रमाणे विवाह संपन्न झाला. विवाहाच्या वेळेस Y विवाहित होता. काही काळानंतर Y, X पासून लांब गेला आणि तिची देखभाल करण्यास निष्काळजीपणा करू लागला.

- i) 'X' हि 'Y' विरुद्ध पोटागीचा अर्ज दाखल करू शकते का?
- ii) पोटागीचा अर्ज कोणत्या authority पुढे सादर केला जातो?

ड) A याने एका वर्षाच्या कालावधीमध्ये घोटाळ्याचे ४ गुन्हे केले आहेत.

- i) एकाच वेळी वरील सर्व गुन्हाची सुनावणी होऊ शकते का?
- ii) दोषारोपचे घटक कोणते?

Q. 4 खालीलपैकी कोणतेही २ प्रश्न सोडवा.

1. जुवेनाईल जस्टीस बोर्डची संरचना स्पष्ट करा? (२४)
2. प्रोबेशन ऑफीसर (परिविक्षाकाल अधिकारी) चे कर्तव्य स्पष्ट करा.
3. अटक झालेल्या व्यक्तीचे अधिकार थोडक्यात लिहा.
4. विविध फौजदारी न्यायालये कोणती व फौजदारी प्रक्रिया संहितांतर्गत त्या प्रत्येकाचे अधिकार काय असतात?

04/05/2019

LLB V
BLS IX

[Time: 3 Hours]

[Marks: 100]

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B:**
1. All questions are compulsory.
 2. Figures to the right indicate full marks.
 3. Give case-law/ reasons wherever necessary.

Q.1 Answer the following in not more than 2 sentences:-

20

- a) Define conviction and acquittal
- b) What is meant by Charge?
- c) Observation home
- d) Variation of conditions of pardon.
- e) Juvenile in conflict with law.
- f) Public nuisance as defined u/s 133 of Cr.PC.
- g) In which case can a police officer arrest without warrant?
- h) Dispensing with personal attendance means? (sec.205)
- i) Define probation officer.
- j) How a corporation or registered society can represent itself as an accused before a court?

Q. 2 Write short notes (any 4)

20

- a) Child in need of care and protection
- b) Accomplice
- c) Inquest
- d) Special Powers of High Court and Court of Sessions regarding bail
- e) Appeal from conviction
- f) Powers and jurisdiction of metropolitan magistrate

Q. 3 Situational Problems. any two:-

12

- a) Vicky was tried for theft of gold ornaments from one jeweller shop. On complaint filed by the shop owner Vicky was arrested. The Judge found him guilty of offence committed under sec.380 of IPC. Further the Court ordered Vicky's release after admonition under Probation of Offenders Act, 1958, because there was no previous conviction of the accused Vicky and the theft was committed due to sudden temptation without any premeditation.
 - (i) Define Probation. Is Probation valid in this case? Give reasons.
 - (ii) Explain the powers of the Court to release certain offenders on Probation.
- b) X filed complaint against Y for dishonor of cheque. The trial court convicted Y and sentenced him to 2 years of imprisonment. The Court also directed y to pay compensation of 50,000/- to X. X preferred revision against this order to Sessions Court. X's revision application was allowed and compensation was increased to 75,000/-.
 - (i) Can X file revision against the order of Sessions Court seeking further increase in compensation?
 - (ii) Can Y file revision against the order of Sessions Court?

- c) X and Y are tried for murder. X, the main accused is convicted and sentenced to life imprisonment. However, the Court acquitted Y. The State filed appeal against acquittal of Y. X also filed appeal against his conviction. Unfortunately, X and Y both died in an accident.
- What is the status of the Appeal filed by State against acquittal of Y?
 - Advise the relatives of X, who desire to prosecute the Appeal filed by X.

Q. 4 Answer the following (any four)

48

- Explain the duties of Probation Officer with reference to Probation of Offenders act, 1958.
- What are the various processes to compel appearances and what are the consequences of non-appearance?
- Classify the various Criminal Courts and state the powers of each of the Courts provided under the Cr.PC.
- Discuss the provisions regarding compounding of offences under Cr.P.C.
- State the orders that may be passed regarding Juvenile by Juvenile Justice Board.
- Discuss in detail procedure of investigation.

वेळ : ३ तास

सूचना: 1. सर्व प्रश्न सोडवा.

2. उजवी कडील अंक पूर्ण गुण दर्शवतात.
3. आवश्यक तेथे कारणे/धारा/ केस लॉ द्या

गुण : १००

प्र.१ खालील प्रश्नांची उत्तरे दोनच वाक्यात द्या.

अ. शिक्षा आणि मुक्तता म्हणजे काय ?

ब . चार्ज म्हणजे काय ?

क. निरीक्षण गृह म्हणजे काय?

ड. माफीच्या शर्ती मध्ये बदल ?

इ. कायद्याशी संघर्ष करित असलेले बालक.

फ. फौजदारी प्रक्रिया संहिता ,१९७३ कलम १३३ नुसार ,सार्वजनिक उपद्रव म्हणजे काय?

ग. कुठल्या गुन्ह्यामध्ये पोलीस वॉरंट शिवाय अटक करू शकतात ?

ह. फौजदारी प्रक्रिया संहिता ,१९७३ कलम २०५ खाली आरोपीची जातीनिशी उपस्थिती माफ करणे म्हणजे काय ?

ई. प्रोबेशन अधिकारी म्हणजे कोण?

ज. कॉर्पोरेशन व नॉनकॉर्पोरेट सहकारी संस्था न्यायालयासमोर आरोपी म्हणून कशा हजर राहू शकतात?

(20)

प्र.२ धोडक्यात टीपा लिहा (कोणत्याही चार)

अ. काळजी आणि संरक्षणाची गरज असणारी मुले

ब . गुन्ह्यातील मदतनीस (सहआरोपी)

क. कायदेशीर चौकशी (INQUEST)

ड. जामीन संबंधित उच्च न्यायालय आणि सत्र न्यायालयाचे विशेष अधिकार.

इ. दोषी ठरविणाऱ्या आदेशाविरुद्ध याचिका

फ. मेट्रोपोलिटन मॅजिस्ट्रेटचे अधिकार व अधिकार क्षेत्र

(20)

प्र.३ कोणतेही दोन सोडवा

(12)

1. विकी हा एक ज्वेलरच्या दुकानातून सोन्याचे दागिने चोरी करण्याच्या गुन्ह्यात प्रक्रियाधीन आहे.

त्याला ज्वेलरच्या मालकाने फिर्याद दिल्यानंतर अटक करण्यात आली होती न्यायाधीशांनी त्याला

भारतीय दंड संहिता ३८० कलमाप्रमाणे दोषी ठरविले होते . त्यानंतर न्यायाधीशांनी विकी याला

अपराधी परिबीक्षा अधिनियम, १९५८ प्रमाणे समज देऊन (ADMONITION) देऊन मुक्त केले

कारण विकी यास त्या पूर्वी कोणत्याही गुन्ह्यासाठी शिक्षा झाली नव्हती आणि चोरी हि आकस्मिक

मोहामुळे घडली होती . त्या मागे कोणतीही पूर्व तयारी नव्हती .

अ. परिबीक्षा (प्रोबेशन) ची व्याख्या लिहा . या case मध्ये प्रोबेशन कायदेशीर आहे का ? कारणे लिहा ?

ब. एखाद्या आरोपीची प्रोबेशनवर सुटका करण्याबाबत न्यायालयाचे अधिकार लिहा ?

2. X ने Y विरुद्ध धनादेश ना वाटल्याची केस दाखल केली. कोर्टाने Y ला २ वर्ष तुर्गवासाची शिक्षा ठोठावली. कोर्टाने Y ला रु.५०,०००/- X ला नुकसानभरपाई देण्यास सुद्धा हुकूम केला. X ने सत्र न्यायालयात पुनरीक्षणाचा अर्ज केला त्या अर्जावर सत्र न्यायालयाने नुकसान भरपाई रु. ७५,०००/- पर्यंत वाढवली.
- अ. X सत्र न्यायालयाच्या निर्णया विरुद्ध पुनरीक्षणाचा अर्ज दाखल करू शकतो का?
- ब. Y सत्र न्यायालयाच्या निर्णया विरुद्ध पुनरीक्षणाचा अर्ज दाखल करू शकतो का?
2. X व Y यांचेवर खुनाचा खटला होता. न्यायालयाने X या मुख्य आरोपीस दोषी धरून त्यास आजन्म कारावासाची शिक्षा दिली व Y याची निर्दोष मुक्तता केली. सरकारने Y च्या मुक्ततेविरुद्ध व X ने त्याला दिलेल्या शिक्षेविरुद्ध अपील केले. दुर्दैवाने X व Y या दोघांचा अपघाती मृत्यू झाला.
- अ. सरकारने Y च्या मुक्ततेविरुद्ध केलेला अपील काय होईल ?
- ब. Y च्या नातेवाईकांना त्याचे अपील चालवायचे असल्यास त्यांना सल्ला द्या

Q.4 कोणत्याही ४ प्रश्नांची उत्तरे लिहा

(48)

- अ. अपराधी परिवीक्षा अधिनियम, १९५८ खाली परिवीक्षा अधिकार्याचे (PROBATION OFFICER) कर्तव्य स्पष्ट करा.
- ब. एखाद्याला न्यायालयात हजर राहण्यासाठी बंधन (भाग पाडणे) याची प्रक्रिया कोणती आणि हजर ना राहण्याचे परिणाम लिहा.
- क. विविध फौजदारी न्यायालयाचे वर्गीकरण करा व त्याचे अधिकार स्पष्ट करा.
- ड. फौजदारी प्रक्रिया संहिता १९७३ अंतर्गत सामुपचाराने (COMPOUNDING) गुन्हे सोडविण्याची रीत सांगा.
- इ. जुवेनील जस्टीस बोर्ड, जुवेनील्स च्या बाबतीत पारित करू शकत असलेल्या आदेशाबाबत माहिती द्या.
- फ. "तपासाची प्रक्रिया" याची सखोल माहिती लिहा.

07/01/19

LLB Sem - V
BLS Sem - IX

[Time: 3 Hours]

[Marks: 100]

Please check whether you have got the right question paper.

N.B:

- 1. All questions are compulsory.
- 2. Figures to the right indicate full marks.
- 3. Give case-law/ reasons wherever necessary.

Q. 1 Answer the following in not more than 2 sentences:-

20

- a) What do you mean by investigation?
- b) For which offences warrant trial is followed.
- c) Define conviction and acquittal.
- d) Anticipatory bail?
- e) Admonition means?
- f) Observation home
- g) What is meant by Charge?
- h) Summary Trial means?
- i) Variation of conditions of pardon?
- j) Dispensing with personal attendance of accused.

Q. 2 Write short notes (any 4)

20

- a) Use of statement recorded by police during investigation
- b) Security from persons disseminating seditious matters
- c) Child in need of care and protection
- d) Inquest
- e) Accomplice
- f) Person once convicted or acquitted not to be tried for same offence

Q. 3 Situational Problems, any two:-

12

- a) X filed complaint against Y for dishonor of cheque. The trial court convicted Y and sentenced him to 2 years of imprisonment. The Court also directed y to pay compensation of 50,000/- to X. X preferred revision against this order to Sessions Court. X's revision application was allowed and compensation was increased to 75,000/-.
- (i) Can X file revision against the order of Sessions Court seeking further increase in compensation ?
- (ii) Can Y file revision against the order of Sessions Court ?

b) X and Y are tried for murder. X, the main accused is convicted and sentenced to life imprisonment. However, the Court acquitted Y. The State filed appeal against acquittal of Y. X also filed appeal against his conviction. Unfortunately, X and Y both died in an accident.

- i. What is the status of the Appeal filed by State against acquittal of Y?
- ii. Advise the relatives of X, who desire to prosecute the Appeal filed by X.

c) X was tried for theft of gold ornaments from one jeweller shop. On complaint filed by the shop owner X was arrested. The Judge found him guilty of offence committed under sec.380 of IPC. Further the Court ordered X release after admonition under Probation of Offenders Act,1958,because there was no previous conviction of the accused X and the theft was committed due to sudden temptation without any premeditation.

- (i) Define Probation. Is Probation valid in this case? Give reasons.
- (ii) Explain the powers of the Court to release certain offenders on Probation.

Q. 4 Answer the following (any four)

48

- a) Explain the duties of Probation Officer with reference to Probation of Offenders act,1958.
- b) Explain Child Welfare Committee's constitution and powers under Juvenile Justice (care and Protection of Children) Act, 2000?
- c) What are the various processes to compel appearances and what are the consequences of non-appearance?
- d) Discuss the provisions regarding compounding of offences under Cr.P.C?
- e) Classify the various Criminal Courts and state the powers of each of the Courts provided under the Cr.PC.
- f) Explain provisions relating to bail.

वेळ : ३ तास

गुण : १००

- सूचना: 1. सर्व प्रश्न सोडवा.
2. उजवी कडील अंक पूर्ण गुण दर्शवतात.
3. आवश्यक तेथे कारणे/धारा/ केस लॉ द्या.

प्र.१ खालील प्रश्नांची उत्तरे दोनच वाक्यात द्या.

(20)

- अ. तपास म्हणजे काय ?
ब. कुठल्या गुन्ह्यामध्ये वॉरंट संपरीक्षेचा अनुसरण केले जाते ?
क. शिक्षा आणि मुक्तता म्हणजे काय ?
ड. अटकपूर्व जामीन म्हणजे काय ?
इ. समज देणे (Admonition) म्हणजे काय ?
फ. निरीक्षण गृह म्हणजे काय ?
ग. चार्ज म्हणजे काय ?
ह. संक्षिप्त संपरीक्षा म्हणजे काय ?
ई. माफीच्या शर्ती मध्ये बदल ?
ज. फौजदारी प्रक्रिया संहिता, १९७३ खाली आरोपीची जातीनिशी उपस्थिती माफ करणे म्हणजे काय ?

प्र.२ थोडक्यात टीपा लिहा (कोणत्याही चार)

(20)

- अ. पोलिसांकडून तपासाच्या वेळी घेतलेल्या कबुली जबाबांचा वापर
ब. प्रजाक्षोभक साहित्य प्रसृत करणाऱ्या व्यक्तींकडून चांगल्या वागणुकीसाठी जामीन
क. काळजी आणि संरक्षणाची गरज असणारी मुले
ड. कायदेशीर चौकशी (INQUEST)
इ. गुन्ह्यातील मदतनीस (सहआरोपी)
फ. एकदा सिद्धदोष किंवा दोषमुक्त ठरविण्यात आलेल्या व्यक्तीचा त्याच अपराधाबद्दल संपरीक्षा करावयाची नाही.

प्र.३ कोणतेही दोन सोडवा.

(12)

1. X ने Y विरुद्ध धनादेश ना वाटल्याची केस दाखल केली. कोर्टाने Y ला २ वर्ष तुरुंगवासाची शिक्षा ठोठावली. कोर्टाने Y ला रु.५०,०००/- X ला नुकसानभरपाई देण्यास सुद्धा हुकूम केला. X ने सत्र न्यायालयात पुनरीक्षणाचा अर्ज केला त्या अर्जावर सत्र न्यायालयाने नुकसान भरपाई रु. ७५,०००/- पर्यंत वाढवली.
अ. X सत्र न्यायालयाच्या निर्णया विरुद्ध पुनरीक्षणाचा अर्ज दाखल करू शकतो का?
ब. Y सत्र न्यायालयाच्या निर्णया विरुद्ध पुनरीक्षणाचा अर्ज दाखल करू शकतो का?

2. X व Y यांचेवर खुनाचा खटला होता . न्यायालयाने X या मुख्य आरोपीस दोषी धरून त्यास आजन्म कारावासाची शिक्षा दिली व Y याची निर्दोष मुक्तता केली . सरकारने Y च्या मुक्ततेविरुद्ध व X ने त्याला दिलेल्या शिक्षेविरुद्ध अपील केले. दुर्दैवाने X व Y या दोघांचा अपघाती मृत्यू झाला .

अ. सरकारने Y च्या मुक्ततेविरुद्ध केलेला अपील काय होईल ?

ब. Y च्या नातेवाईकांना त्याचे अपील चालवायचे असल्यास त्यांना सल्ला द्या.

3. X हा एक ज्वेलरच्या दुकानातून सोन्याचे दागिने चोरी करण्याच्या गुन्ह्यात प्रक्रियाधीन आहे. त्याला ज्वेलरच्या मालकाने फिर्याद दिल्यानंतर अटक करण्यात आली होती न्यायाधीशांनी त्याला भारतीय दंड संहिता ३८० कलमाप्रमाणे दोषी ठरविले होते . त्यानंतर न्यायाधीशांनी X याला अपराधी परिवीक्षा अधिनियम, १९५८ प्रमाणे समज देऊन (Admonition) देऊन मुक्त केले कारण X यास त्या पूर्वी कोणत्याही गुन्ह्यासाठी शिक्षा झाली नव्हती आणि चोरी हि आकस्मिक मोहामुळे घडली होती .त्या मागे कोणतीही पूर्व तयारी नव्हती .

अ. परिवीक्षा(प्रोबेशन) ची व्याख्या लिहा . या case मध्ये प्रोबेशन कायदेशीर आहे का ? कारणे लिहा ?

ब. एखाद्या आरोपीची प्रोबेशनवर सुटका करण्याबाबत न्यायालयाचे अधिकार लिहा ?

Q.4 कोणत्याही ४ प्रश्नांची उत्तरे लिहा

(48)

अ. अपराधी परिवीक्षा अधिनियम, १९५८ खाली परिवीक्षा अधिकाऱ्याचे (Probation Officer) कर्तव्य स्पष्ट करा.

ब . बालक कल्याण समितीची रचना आणि अधिकार {बाल न्याय (मुलांची काळजी आणि संरक्षण) अधिनियम , २०००} च्या आधारे स्पष्ट करा.

क. एखाद्याला न्यायालयात हजर राहण्यासाठी बंधन (भाग पाडणे) याची प्रक्रिया कोणती आणि हजर ना राहण्याचे परिणाम लिहा.

ड. फौजदारी प्रक्रिया संहिता , १९७३ अंतर्गत सामुपचाराने (COMPOUNDING) गुन्हे सोडविण्याची रीत सांगा .

इ. विविध फौजदारी न्यायालयाचे वर्गीकरण करा व त्यांचे अधिकार स्पष्ट करा.

फ. जामिनाशी संबंधित तरतुदी स्पष्ट करा.

Co-P.C.

27/6/2018

LLB Sem - V

BLS Sem - IX

QP CODE : 26728

(3 Hours)

Marks : 100

- NB : (1) All questions are compulsory.
(2) Figures to the right indicate full marks.

1. Answer the following in one or two sentences.

- Define 'inquiry'.
- Define 'offence' under the Code of Criminal Procedure, 1973.
- Who is a Public Prosecutor ?
- What is 'adoption' ?
- What is 'childrens court' ?
- Give any two rights of an accused person.
- What is 'plea bargaining' ?
- How is an arrest made ?
- When search warrant may be issued ?
- What do you meant by compounding of offence ?

20

2. Answer any four of the following:

- Classes of Criminal Courts
- Child Welfare Committee
- Orders that may be passed by the Juvenile Justice Board
- Powers of the court to release an offender on probation
- Summary Trials
- Probation Officers

20

3. Answer any two of the following giving cogent reasons :

- Mr. Bhagat is convicted for an offence of murder, with death penalty.
 - Can he file an appeal against the conviction ? Explain.
 - Explain the law relating to confirmation to death penalty.

12

- Raju and Dev along with their three friends commit dacoity at P.K. Jewellers shop. After their arrest and completion of investigation, a chargesheet is filled in the Sessions Court. The trial begins.

- Can Dev plead for a 'discharge' in this case ? Explain.
- Can Raju apply for 'tender of pardon' ? When ? Explain.

- Mr. Rana is arrested for an alleged offence of rape.

- What is the nature of the offence committed by him ?
- Can he be released on bail ? When ?
- Can he compound the offence ? Why ?

[TURN OVER

4. Answer any four of the questions :

- (a) What is bail ? Explain the law relating to bails.
- (b) How is a complaint made to a Magistrate ? Explain the procedure of commencement of proceeding before the Magistrate.
- (c) What is an FIR ? Explain the procedure of investigation by a police officer right from filling of an FIR till submission of the final report.
- (d) Explain the law relating to trial before a Court of Sessions.
- (e) What is an appeal ? When can an appeal be filed in an appellate court ? Explain.
- (f) Explain the procedure of trial of an accused person who is of unsound mind.

(मराठी रूपांतर)

(३ तास)

गुण : १००

- सूचना : (१) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
(२) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
(३) आवश्यक लेखे कारण/ धारा/ केस लॉ द्या.

१. खालील प्रश्नांची उत्तरे दोन वाक्यांत लिहा.

- (अ) 'चोकशी' शब्दाची व्याख्या द्या.
(ब) फौजदारी प्रक्रिया-संहिता, १९७३ अंतर्गत 'अपराध' शब्दाची व्याख्या द्या.
(क) सरकारी अभियोक्ता कोण आहे.
(ड) दत्तकविधान म्हणजे काय ?
(इ) बाल न्यायालय म्हणजे काय ?
(फ) अटक व्यक्तीचे कोणतेही दोन अधिकार लिहा.
(ग) सोदा करण्यासाठीची विनंती म्हणजे काय ?
(ह) अटकेची कार्यपध्दती काय आहे ?
(झ) झडती च्वॉरट केन्हा कादता येईल ?
(झ) अपराध आपसात मिटविणे म्हणजे काय ?

२. थोडक्यांत टीपा लिहा (कोणत्याही चार)

- (अ) फौजदारी न्यायालयाचे वर्गीकरण
(ब) बाल विकास समिती
(क) बालक कल्याण मंडळाने दिलेले आदेश
(ड) गुन्हेगारास सकारण सोडण्याची न्यायालयाची अधिकारिता

[TURN OVER

94C0695ABEF87E92D8DBE92394410E56

- (इ) जलदगती परिक्षण (समरी ट्रायल्स)
(फ) प्रोबेशन ऑफिसर

३. कोणत्याही दोन प्रश्नांचे कारणासह उत्तरे द्या.

(अ) भगतला खूनाच्या अपराधामध्ये मृत्युदंड ची शिक्षा झाली आहे.

- (i) शिक्षेचे विरुद्ध अपीलला भगत जाऊ शकतो का ? स्पष्ट करा.
(ii) मृत्युचा शिक्षादेश कायम करण्याचा कायदा स्पष्ट करा.

(ब) राजू आणि देव यांनी तीन मित्रांबरोबर पी.के. ज्वेलर्स चे दुकानात दरोडा घातला. त्यांचे अटक आणि तपास संपल्यावर, सेशनस कोर्ट मध्ये दोषारोप पत्र दाखल केल्यानंतर संपरीक्षा (ट्रायल) सुरू झाली.

- (i) देव विनादोषाचा (डिसचार्ज) विनंती करू शकते काय ?
(ii) राजू माफी देणे करीता (टेंडर ऑफ पार्डन) विनंती करू शकतो का ? केव्हा ? स्पष्ट करा.

(क) राणाला बलात्काराच्या आरोपाखाली अटक झाली.

- (i) त्याच्या गुन्ह्याचे स्वरूप कसे आहे ?
(ii) तो जामीनावर सुटू शकतो का ?
(iii) तो गुन्हा आपसांत (कम्पाउंड) करू शकतो का ?

४. खालील प्रश्नांची उत्तरे द्या (कोणत्याही चार)

- (अ) जामीन म्हणजे काय ? जामीनचा कायदा स्पष्ट करा.
(ब) दंडाधिकार्याला तक्रार कशी करावी ? दंडाधिकार्यापुढील कार्यवाही सुरू करण्याची प्रक्रिया स्पष्ट करा.
(क) पहिली खबर अहवाल म्हणजे काय ? पोलीस अधिकाऱ्यांची तपास करण्यापासून ते अंतिम अहवाल देण्यापर्यंतची कार्यपध्दती स्पष्ट करा.
(ड) सेशनस कोर्टचे संपरीक्षा (ट्रायल) चा कायदा स्पष्ट करा.
(इ) अपील म्हणजे काय ? अपिलाती न्यायालयात अपिल केव्हा दाखल होते ? स्पष्ट करा.
(फ) मनोविकल (अनसाऊंड माईंड) आरोपीच्या खटल्याची प्रक्रिया फौजदारी न्यायालयामध्ये कशा प्रकारे चालविण्यात येते ?

18/12/2017

Cr. P.C.

LLB sem - V

[Time: Three Hours]

Q.P. Code :10235

[Marks:100]

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B:
1. Answer all the question.
 2. Figures shown on the right side indicates full marks.

Q.1 Answer the following in one or two sentences

- a. Define 'inquiry'.
- b. Define 'offence' under the Code of Criminal Procedure, 1973.
- c. Who is a Public Prosecutor?
- d. Who is a Probation officer?
- e. What is 'children's court'?
- f. Give any 2 rights of an accused person.
- g. What is Plea Bargaining?
- h. How is an arrest made?
- i. When search warrant may be issued?
- j. What do you mean by compounding of offences?

20

Q.2 Answer any four of the following

- a. Classes of criminal courts
- b. Prosecutors
- c. Orders that may be passed by the Juvenile Justice Board
- d. Powers of the court to release an offender on probation
- e. Summary trials
- f. Summons

20

Q.3 Answer any two of the following giving cogent reason

- a. Mr. Bhagat is convicted for an offence of murder with death penalty.
 - i) Can he file an appeal against the conviction? Explain.
 - ii) Explain the law relating to conformation of death penalty.
- b. Raju and Dev along with their three friends commit dacoity at P.K. Jewellers Shop. After their arrest and completion of investigation, a chargesheet is filed in the sessions court. The trial begins.
 - i) Can Dev plead for a discharge in this case? Explain.
 - ii) Can Raju apply for a tender of pardon? When?
- c. Mr. Rana is arrested for an alleged offence of rape.
 - i) What is the nature of the offence committed by him?
 - ii) Can he be released on bail? When?
 - iii) Can he compound the offence? Why?

12

Q.4 Answer any four of the following

- a. What is bail? Explain the law relating to bails.
- b. How is a complaint made to a Magistrate? Explain the procedure of commencement of proceedings before the Magistrate.
- c. What is an F.I.R? Explain the procedure of investigation by a police officer right from filing of an FIR till submission of the final report.
- d. Explain the law relating to trial before a court of session.
- e. What is an appeal? When can an appeal be filed in an appellate court? Explain.
- f. Explain the procedure of trying an accused person who is of unsound mind, in a criminal court.

48

[वेळ: तीन तास]

[गुण:१००]

Please check whether you have got the right question paper.

सूचना:

1. सर्व प्रश्न सोडवा.
2. उजवी कडील अंक पूर्ण गुण दर्शिवतात.
3. आवश्यक तेथे करणे/धारा/ केस लॉ द्या .

प्र.१ खालील प्रश्नांची उत्तरे दोनच वाक्यात द्या.

- अ. 'चौकशी' शब्दाची व्याख्या द्या.
- ब. फौजदारी प्रक्रिया संहिता, १९७३ अंतर्गत 'अपराध' शब्दाची व्याख्या द्या.
- क. सरकारी अभियोक्ता कोण आहे?
- ड. पर्यवेक्षण अधिकारी (प्रोबेशन ऑफिसर) कोण आहे?
- इ. 'बाल न्यायालय' म्हणजे काय?
- फ. अटक व्यक्तीचे कोणतेही दोन अधिकार लिहा.
- ग. सौदा करण्यासाठीची विनंती म्हणजे काय?
- ह. अटकेची कार्यपद्धती काय आहे?
- ळ. झडती वारंट केव्हा काढता येईल?
- क्ष.अपराध आपसात मिटविणे म्हणजे काय?

प्र.२ थोडक्यात टीपा लिहा (कोणत्याही चार)

- अ. फौजदारी न्यायालयांचे वर्गीकरण
- ब. अभियोक्ते (प्रोसीक्यूटर्स)
- क. बालक कल्याण मंडळाने दिलेले आदेश
- ड. गुन्हेगारास सकारण सोडवण्याची न्यायालयाची अधिकारिता
- इ. जलदगती परिक्षण (समरी ट्रायल्स)
- फ. समन्स

प्र.३ कोणतेही दोन सोडवा.

- अ. भगतला खुनाच्या अपराधामध्ये मृत्युदंड ची शिक्षा झाला आहे.
 - i) शिक्षेचे विरुद्ध अपीलला भगत जाऊ शकतो का?
 - ii) मृत्युचा शिक्षादेश कायम करण्याचा कायदा स्पष्ट करा.
- ब. राजू आणि देव यांनी तीन मित्रांबरोबर पी. के. ज्वेलर्स चे दुकानाते दरोडा घातली त्याचे अटक आणि तपास संपल्यावर, सेशन्स कोर्टने दोषारोप पत्र दाखल केल्यानंतर संपरीक्षा (ट्रायल) सुरु झाली.
 - i) देव विनोदोषाचा (डिस्चार्ज) विनंती करू शकते काय?
 - ii) राजू माफी देणे करिता (टॅंडर ऑफ पार्डन) विनंती करू शकतो काय? केव्हा? स्पष्ट करा.
- क. राणाला बलात्काराच्या आरोपाखाली अटक झाली.
 - i) त्याचा गुन्हाच स्वरूप कसे आहे?
 - ii) ते जामीनवर सुटू शकतो का? केव्हा?
 - iii) ते गुन्हा आपसात (कंपाऊंड) करू शकते काय? का?

[पुढे पहा]

प्र.४ खालील प्रश्नांची उत्तरे द्या.(कोणत्याही चार)

- अ. जामीन म्हणजे काय? जामीनाचा कायदा स्पष्ट करा.
- ब. दंडाधिकार्याला तक्रार कशी करावी? दंडाधिकार्यापुढील कार्यवाही सुरु करण्याची प्रक्रिया स्पष्ट करा.
- क. पहिली खबर अहवाल म्हणजे काय? पोलीस अधिकार्यांची तपास करणेपासून ते अंतिम अहवाल देणेपर्यंतची कार्यपद्धती स्पष्ट करा.
- ड. सेशनस कोर्टचे संपरिक्षा (ट्रायल) चे कायदे स्पष्ट लिहा.
- इ. अपील म्हणजे काय? अपिलाती न्यायालयात अलिप कॅव्हा दाखल होते?
- फ. मनोविकल आरोपीच्या खटल्याची प्रक्रिया फौजदारी न्यायालय मध्ये कशा प्रकारे चालविण्यात येते?

[Time: 3 Hours]

[Marks: 100]

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B:
1. All questions are compulsory.
 2. Figures to the right indicate full marks.
 3. Give case-law/ reasons wherever necessary.

Q. 1 Answer the following in not more than 2 sentences:-

20

- a) Which are different types of trial?
- b) What is the effect of withdrawal from a prosecution?
- c) Who has jurisdiction in cases of Juveniles?
- d) Who can give bail in bailable offence?
- e) Metropolitan area.
- f) Commencement of Period of limitation.
- g) Define conviction and acquittal.
- h) Oral complaints under Cr. P.C. means.
- i) Charge means.
- j) Define children Home.

Q. 2 Write short notes (any 4)

20

- a) First Information Report
- b) Plea Bargaining
- c) Child in need of Care and Protection
- d) Bailable and non-bailable offences
- e) Reference
- f) Confession before Magistrate

Q. 3 Situational Problems. Answer any two:-

12

- a) X filed complaint against Y for dishonor of cheque. The trial court convicted Y and sentenced him to 2 years of imprisonment. The court also directed Y to pay compensation of Rs. 70,000 to X. X preferred revision against this order to sessions court. X's revision application was allowed and compensation was increased to Rs. 1,00,000.
 - i) Can X file revision against the order of sessions court seeking further increase in compensation?
 - ii) Can Y file revision against the order of sessions court?
- b) An offence is committed for which punishment is 6 months.
 - i) Within what period cognizance of the offence should be taken?
 - ii) The period of limitation commences from which date?
- c) X's son and daughter are seeking maintenance from X. The son is major whereas the daughter is minor and married. Advise them.

Q. 4 Answer the following (any four)

48

- a) Write about powers of police to arrest a person and rights of an arrested person.
- b) Explain the reformatory nature of Probation of Offenders Act, 1958.
- c) Explain the constitution of Juvenile Justice Board and its power under Juvenile Justice (Care and Protection of Children) Act 2000.
- d) Law relating to arrest in case of female and Judicial officer.
- e) Sessions Trial.
- f) Distinguish between Investigation, Inquiry and Trial.

Sem V

Criminal Procedure Code

Sem IX

02 MAY 2017

[वेळ: ३ तास]

[गुण : १००]

Please check whether you have got the right question paper.

सूचना:

1. सर्व प्रश्न सोडवा.
2. उजवी कडील अंक पूर्ण गुण दर्शिवतात.
3. आवश्यक तेथे करणे/धारा/ केस ला द्या .

प्र.१ खालील प्रश्नांची उत्तरे दोन वाक्यांपर्यंत लिहा.

- अ) खटल्यांच्या चौकशीचे कोणकोणते प्रकार असतात?
- ब) अभियोजनातून माघारीचे काय परिणाम होतात?
- क) किशोरवयींच्या केसची अधिकारिता कोणाला असते?
- ड) जामीनपात्र अपराधामध्ये कोण जामीन देऊ शकतो?
- ई) महानगर
- फ) मुदत मर्यादेची सुरुवात
- ज) शिक्षा आणि मुक्तता म्हणजे काय?
- ग) फौजदारी प्रक्रिया संहिता नुसार तोंडी तक्रार म्हणजे काय?
- ह) चार्ज म्हणजे काय?
- य) बालगृहाची व्याख्या लिहा.

प्र.२ खालीलपैकी कोणत्याही चार वर टिपा लिहा.

- अ) प्राथमिक खबर
- ब) गुन्हा कबुली वाटाघाटी (plea bargaining)
- क) काळजी आणि संरक्षणाची गरज असलेले मुल
- ड) जामिनपात्र व अजामिनपात्र गुन्हे
- इ) निर्देश
- फ) न्यायदंडाधिकार्यासमोर दिलेला कबुली जबाब

प्र.३ खालील कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे द्या.

- अ) 'अ' नी 'ब' विरुद्ध धनादेश न वटल्याची केस दाखल केली. कोर्टाने 'ब' ला २ वर्षे तुरुंगवासाची शिक्षा ठोठावली. कोर्टाने 'ब' ला ७०,००० 'अ' नुकसानभरपाई देण्यास सुद्धा हुकुम केला. 'अ' ने सत्र न्यायालयात पुनरीक्षणाचा अर्ज दाखल केला त्या अर्जावर सत्र न्यायालयाने नुकसान भरपाईची रक्कम रु. १,००,००० पर्यंत वाढवली.
 - १) 'अ' सत्रन्यायालयाच्या निर्णया विरुद्ध पुनरीक्षणाचा अर्ज दाखल करू शकतो का?
 - २) 'ब' सत्रन्यायालयाच्या निर्णया विरुद्ध पुनरीक्षणाचा अर्ज दाखल करू शकतो का?
- ब) एक गुन्हा घडला आहे. ज्याच्यासाठी शिक्षा ६ महिने आहे.
 - १) वरील गुन्हा दखल घेण्याची कालमर्यादा किती?
 - २) काल मर्यादा कुठल्या तारखेपासून सुरु होते?

[पुढे पहा]

क) 'क्ष' चा मुलगा व मुलगी यांना 'क्ष' कडून पोटगी मागावयाची आहे. सदर मुलगा हा सजान, असून मुलगी अजान व विवाहित आहे. त्यांना सल्ला द्या.

प्र.४ कोणतेही चार प्रश्न सोडवा:-

- अ) पोलिसांचे अटक करण्याचे अधिकार व अटक झालेल्या व्यक्तीचे हक्क लिहा.
- ब) अपराधांच्या परिवीक्षा अधिनियम १९५८ च्या सुधारणा आणण्याच्या स्वरूपावर लिहा.
- क) ज्युव्हेनाईल जस्टिस बोर्ड ची रचना आणि अधिकार (juvenile Justice Act .2000) च्या आधारे स्पष्ट करा.
- ड) स्त्री आणि न्यायाधीशांच्या अटक संदर्भातला कायदा
- इ) सत्रन्यायालयपुढील संपरिक्षा
- फ) तपास, चौकशी आणि सुनावणी मधला फरक सांगा?

४८

QP Code : 305300

(3 Hours)

[Total Marks : 100

- N.B.: (1) All questions are compulsory.
(2) Figures to the right indicate full marks.
(3) Give case-law / reasons wherever necessary.

1. Answer the following in not more than 2 sentences :— 20
- What is the meaning of 'in-camera' proceeding ?
 - What is the meaning of an 'inquest panchanama' ?
 - What is the meaning of an 'offence' ?
 - Who is called a 'Victim' ?
 - Distinguish in two points 'inquiry' and 'trial'.
 - What is the meaning of Compoundable offences ?
 - What is the role of a public prosecutor in a Trial ?
 - What is the meaning of a charge ?
 - What is the main role of a Probation Officer ?
 - Define Children's Home ?
2. Write short notes on any four of the following — 20
- Maintenance to Wife, Children and Parents.
 - First Information Report.
 - Clubbing of charges.
 - Statements before police.
 - Plea Bargaining as aid to ADR.
 - Rights of a Juvenile.
3. Solve any two of the following situational problems :— 12
- A police officer arrests Mr. 'X' on suspicion that 'X' had committed a non-bailable offence.
 - How long can 'X' be kept in police custody without an order of a magistrate ?
 - Can court give bail to 'X' ? Under which circumstances can bail be rejected ?
 - 'A' is an old father having a son who is an officer fetching good salary. 'A' has been driven out of house of the son and lives with friends at their mercy.
 - Can 'A' claim maintenance from his son ? What provision will be attracted ?
 - If the son is ordered to pay maintenance by court but still he does not pay it to 'A', what can 'A' do ? Advise 'A'.

[TURN OVER

- (c) 'A' and 'B' are neighbours and a water channel flows adjacent to land of both of them. 'A' obstructs water flow for his own use depriving 'B' of water. 'B' does not have time to approach civil court as his agricultural activity are at peak and water is urgently required.
- (i) Can 'B' usefully take recourse to any provision of the Cr. P. C. ?
How ?
 - (ii) What is the legislative intention of such provisions in the Cr. P. C. ?

4. Answer any **four** of the following :—

48

- (a) What is a Juvenile Justice Board ? Explain its constitution and powers under Juvenile Justice Act, 2000.
 - (b) State the salient features of the Probation of Offenders Act, 1958. Which theory of punishment is adopted for this Act.
 - (c) Enumerate and explain the factors which are considered to decide whether bail is to be granted or rejected.
 - (d) Thoroughly explain procedure of Sessions Trial.
 - (e) What are the provisions to procure attendance in court, of accused and witnesses under the Cr. P. C. ?
 - (f) Explain the provisions of delivering the Judgement by a Criminal Court under Cr. P. C.
-

(मराठी रूपांतर)

(३ तास)

[एकूण गुण : १००]

- सूचना : (१) सर्व प्रश्न सोडवा.
 (२) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
 (३) आवश्यक तेथे कारणे / केस लॉ द्या.

१. खालील प्रश्नांची उत्तरे दोनच वाक्यांत द्या :-

२०

- (अ) 'इन-कॅमेरा' प्रकरण म्हणजे काय ?
 (ब) 'इन्क्वेस्ट पंचनामा' म्हणजे काय ?
 (क) 'गुन्हा' याची व्याख्या द्या.
 (ड) 'पिडीत' कोणाला म्हणतात ?
 (इ) 'चौकशी' व 'खटला' यातील फरक दोन मुद्यांनी स्पष्ट करा.
 (फ) तडजोडयोग्य (कंपाउंडेबल) गुन्हे म्हणजे काय ?
 (ग) खटल्यामध्ये सरकारी वकिलांची भूमिका कोणती असते ?
 (ह) दोषारोप (चार्ज) म्हणजे काय ?
 (आ) प्रोबेशन ऑफीसरची प्रमुख भूमिका / कार्ये कोणते असते ?
 (ज) 'बालगृह' याची व्याख्या द्या.

२. कोणत्याही चारांवर टिपा लिहा :-

२०

- (अ) पत्नी, मुले व पालकांस पोटागी
 (ब) प्रथम खबरी अहवाल
 (क) दोषारोप एकत्र करणे
 (ड) पोलीसांचे समोरील जबाब
 (इ) वैकल्पिक न्याय निवारण पद्धतीस मदत म्हणून 'गुन्हा कबुली चाटाघाटी' (प्ली बार्गेनिंग)
 (फ) बालगुन्हेगाराचे (जुव्हेनाईल) अधिकार

३. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा :-

१२

- (अ) 'क्ष' नावाच्या असामीला एक पोलीस अधिकारी अशा संशयावरून अटक करतात की 'क्ष' याने अजामीनपात्र गुन्हा केला आहे.
 (i) मॅजिस्ट्रेटच्या आदेशाशिवाय 'क्ष' यास पोलीसांचे ताब्यात किती वेळ ठेवू शकतात ?
 (ii) न्यायालय 'क्ष' यास जामीन देऊ शकते काय ? कोणत्या परिस्थितीत जामीन नाकारला जाऊ शकतो ?

(ब) 'अ' हे एक वृद्ध वडिल आहेत, ज्याचा मुलगा चांगला पगार मिळवणारा एक अधिकारी आहे. 'अ' यांना मुलाचे घरातून बाहेर काढलेले असून ते आपल्या मित्रांबरोबर मित्रांचे मेहरबानीने राहतात.

- (i) 'अ' आपल्या मुलाकडून पोटगी मागू शकतात काय ? कोणती तरतूद वापरता येईल ?
- (ii) मुलास न्यायालयाने पोटगी देण्याचा आदेश करूनही जर त्याने ती दिली नाही तर 'अ' काय करू शकतील ? 'अ' यांना सल्ला द्या.

(क) 'अ' आणि 'ब' हे शेजारी असून त्या दोघांचेही जमिनीलगत एक पाण्याचा पाट वाहतो. 'अ' याने सदर पाट आपल्याला पाणी मिळावे म्हणून अडविला व 'ब' पाण्यापासून त्यामुळे वंचित झाला. 'ब' चे शेतीचे काम खूप जोरात व महत्वाच्या टप्प्यावर असून पाणी खूप गरजेचे आहे, त्याला दिवाणी न्यायालयात जायला वेळ नाही.

- (i) 'ब' क्रि. प्रो. कोडच्या एखाद्या तरतुदीचा परिणामकारक वापर करून घेऊ शकतो काय ? कसे ?
- (ii) क्रि. प्रो. कोडमधील अशा तरतुदीमागे संसदीय उद्दीष्ट (लेजीस्लेटीव्ह इंटन्शन) काय आहे ?

४. खालीलपैकी कोणत्याही चारांची उत्तरे लिहा :-

- (अ) जुव्हेनाईल जस्टीस बोर्ड म्हणजे काय ? त्याचे गठण कसे होते व त्यास जुव्हेनाईल जस्टीस ॲक्ट, २००० अन्वये काय अधिकार आहेत ते स्पष्ट करा.
- (ब) प्रोबेशन ऑफ ऑफेन्डर्स ॲक्ट, १९५८ ची विशेष वैशिष्ट्ये सांगा. या कायद्यासाठी शिक्षेची कोणती थिएरी (संकल्पना) वापरण्यात आली आहे ?
- (क) जामीन मंजूर करायचा की नाही हे ठरविण्यासाठी कोणते निकष विचारात घेतले जातात ते नमूद करून ते सर्व स्पष्ट करा.
- (ड) सेशन्स खटल्याची पूर्ण प्रक्रिया स्पष्ट करा.
- (इ) आरोपी व साक्षीदार यांना न्यायालयात हजर करून घेण्यासाठी क्रि. प्रो. कोडमध्ये कोणत्या तरतुदी आहेत ?
- (फ) फौजदारी न्यायालयाने जजमेंट देण्याबद्दल क्रि. प्रो. कोडमध्ये काय तरतुदी आहेत त्या संपूर्णपणे स्पष्ट करा.

Sem 9 BLS

Sem 5 LLB

Criminal Procedure Code

16 APR 2016

Q.P. Code : 26010

(3 Hours)

[Total Marks : 100

- N.B. : (1) All questions are compulsory.
(2) Figures to the right indicate marks.
(3) Give Case-law and reasons wherever necessary.

1. Answer the following in not more than two sentences : 20
- (a) Define Summons Case.
 - (b) What do you mean by non-bailable offence.
 - (c) What do you mean by police report?
 - (d) Define local jurisdiction.
 - (e) Define Cognizable offence.
 - (f) What do you mean by juvenile in conflict with Law?
 - (g) Define Children's home.
 - (h) Define observation home.
 - (i) What do you mean by probation officer?
 - (j) What do you mean by plea bargaining?
2. Write Short Notes (Any Four) : 20
- (a) When police may arrest without warrant?
 - (b) Procedure for trial of warrant cases by Magistrate.
 - (c) When bail may be taken in case of non-bailable offence?
 - (d) Order for disposal of property at conclusion of trial.
 - (e) Commission for examination of witnesses.
 - (f) Power of High Court to transfer cases and appeals.
3. Situational Problems (Any Two) : 12
- (a) An offence is committed for which punishment is 1(one) year.
 - (i) Within what period cognizance of the offence can be taken?
 - (ii) From what date the period of limitation commences?
 - (b) Ten watches were stolen by A from Ratnagiri and five of the stolen watches were received by B at Mumbai.
 - (i) In the case mentioned can A be tried at Mumbai?
 - (ii) In the case mentioned, can B be tried at Ratnagiri?
 - (c) 'A grievously injured B at Mumbai. B was taken to Nasik, his native place. After long treatment B dies at Nasik'.
 - (i) Which is the ordinary place of inquiry and trial in this case?
 - (ii) B's relative wants to prosecute A at Nasik. Advice them.

TURN OVER

DB-Con. 434-16.

Q.P. Code : 26010

2

4. Answer the following (Any Four) :

- (a) State the procedure for taking security for keeping peace and for good behaviour.
- (b) State the procedure to be followed as regards the custody of the person arrested when investigation cannot be completed in twenty four hours.
- (c) Explain the procedure for passing judgment by Criminal Court.
- (d) Discuss the irregularities which vitiate the proceedings.
- (e) State the procedure to be followed by the court in case the offender fails to observe conditions of bond with reference to Probation of Offenders Act, 1958?
- (f) Discuss the Constitution and Powers of Juvenile Justice Board with reference to Juvenile Justice (care and protection of children) Act, 2000.

TURN OVER

DB-Con. 434-16.

Q.P. Code : 26010

३
(मराठी अनुवाद)
(३ तास)

(एकूण गुण : १००)

- सूचना : (१) सर्व प्रश्न सोडवावयाचे आहेत.
(२) उंजव्रीकडील अंक गुण दर्शवितात.
(३) उत्तरांमध्ये आवश्यक तेथे केस लॉ व कारणे द्यावीत.

१. खालील प्रश्नांची उत्तरे फक्त दोन वाक्यात द्या.

- (अ) समन्स केसची व्याख्या.
(ब) अजामीन पात्र गुन्हा म्हणजे काय ?
(क) पोलिस रिपोर्ट म्हणजे काय ?
(ड) लोकल ज्युरिसडिक्शन (अधिकारक्षेत्र) ची व्याख्या.
(इ) दरबलपात्र गुन्हाची व्याख्या.
(फ) ज्युवेनाईल इन कॉन्फिक्ट विथ लॉ म्हणजे काय ?
(ग) बाल गृहची व्याख्या.
(ह) निरीक्षण गृहची व्याख्या.
(ळ) प्रोबेशन ऑफीसर म्हणजे काय ?
(क्ष) प्ली बारागेनिंग म्हणजे काय ?

२०

२. थोडक्यात टीपा लिहा (कोणत्याही चार) :

- (अ) पोलिस वारंटशिवाय केव्हा अटक करू शकतात ?
(ब) दंडाधिकार्यासमोर चालणाऱ्या वारंट केसची पध्दती.
(क) अजामीनपात्र गुन्ह्यामध्ये जामीन केव्हा घेतला जाऊ शकतो ?
(ड) खटल्याची सुनावणी संपल्यानंतर मुद्देमालाची विल्हेवाट लावण्याकरिता आदेश.
(इ) साक्षिदारांची तपासणी करण्याकरिता कमीशन (commission).
(फ) खटले व अपील बदली करण्याचे उच्चन्यायालयाचे अधिकार.

२०

३. कोणतेही दोन सोडवा.

- (अ) असा गुन्हा केला गेला ज्याकरिता शिक्षेची तरतुद एक वर्ष आहे.
(१) सदर गुन्हाची दखल घेण्यासाठी किती काळावधी आहे ?
(२) कालमर्यादेचा दिवस केव्हापासून सुरु होतो ?
(ब) अने रत्नागिरी येथे दहा घड्याळे चोरली. त्यापैकी पाच घड्याळे ब ने मुंबई येथे घेतली.
(१) सदर केसमध्ये 'अ' च्या विरोधात मुंबई येथे खटला चालू शकेल काय ?
(२) सदर केसमध्ये 'ब' च्या विरोधात रत्नागिरी येथे खटला चालू शकेल काय ?

१२

DB-Con. 434-16.

TURN OVER

Q.P. Code : 26010

४

- (क) 'अ' ने 'ब' ला मुंबई येथे गंभीररित्या जखमी केले. 'ब' ला नाशिक येथे त्याच्या गावी नेण्यात आले. दिव
उपचापानंतर 'ब' नाशिक येथे मरण पावला.
(१) सदर केसमध्ये चौकशी व खटला साधारणतहा कोणत्या जागी चालविण्यात येईल.
(२) 'ब' चे नातेवाईक 'अ' च्या विरोधात नाशिक येथे खटला चालवू इच्छितात. त्यांना योग्य सल्ला द्या.

४. खालील प्रश्नांची उत्तरे द्या (कोणत्याही चार) :

४८

- (अ) शांतता ठेवणे व चांगल्या वागणूकीची सुरक्षा घेण्याबाबतची पध्दती सांगा.
(ब) अटक केलेल्या व्यक्तीचेबाबत जेव्हा तपास चौबीस तासाचे आत पूर्ण होऊ शकत नाही, त्याचे कस्टडीचे
बाबतची पध्दती लिहा.
(क) फौजदारी न्यायालयाद्वारे निकाल (judgement) देण्याची पध्दती सांगा.
(ड) अशा अनिमित्त पध्दती ज्यामुळे खटल्याची सुनावणी अयोग्य (vitiate) ठरू शकते, अशांची चर्चा करा.
(इ) जेव्हा गुन्हेगार त्याने ज्या शर्तीवर हमीपत्र दिले त्याचे उल्लंघन करतो असेल अशा वेळी न्यायालयाने
अनुकरण करण्याचे पध्दतीबाबत प्रोबेशन ऑफ ऑफिडर्स ॲक्ट चे संदर्भाने पध्दती सांगा.
(फ) ज्युवेनाई जस्टीस बोर्डाची रचना व अधिकाराचे बाबत ज्युवेनाईल जस्टीस ॲक्ट, २००० चे संदर्भाने स्पष्ट
करा.

CB-Con. 434-16.

QP Code : 13034

(3 Hours)

[Total Marks : 100

- N.B. (1) All questions are compulsory.
 (2) Figures to the right indicate full marks.
 (3) Give reasons / case laws wherever necessary.

1. Answer the following in not more than two sentences :—

20

- (a) Define inquiry
- (b) What do you mean by Judicial Proceeding ?
- (c) Define Victim
- (d) Define Warrant Case
- (e) Define Offence
- (f) What do you mean by Investigation ?
- (g) What do you mean by Adoption ?
- (h) Who is a Probation Officer ?
- (i) Define Fit Person
- (j) Define Special Home.

2. Write short notes on any four of the following :—

20

- (a) When search warrant may be issued ?
- (b) Procedure for recording of Confession and Statement by Magistrate
- (c) Victim Compensation Scheme
- (d) Compounding of Offences
- (e) Plea-Bargaining
- (f) Trial of Summons Case by Magistrate.

3. Situational problems (any two) :—

12

(A) A is tried for an offence of attempt to murder of 'B' punishable under sec. 307 of I.P. C. and is acquitted.

- (i) To which Court an appeal shall lie against the above order ?
- (ii) Can 'B' prefer an appeal against the said order ?

(B) 'A' is accused of an act which may amount to theft or receiving stolen property or criminal breach of trust or cheating.

- (i) In the case mentioned 'A' is charged only with theft. It appears that he committed the offence of criminal breach of trust. Can 'A' be convicted for criminal breach of trust ?
- (ii) In the case mentioned 'A' is charged only with theft. It appears that he committed the offence of receiving stolen goods. Can 'A' be convicted for receiving stolen goods ?

- (C) (i) 'A' is accused of murder of 'B' at a given time and place. While framing the charge will it be necessary to set out the manner 'A' caused the murder of 'B'?
- (ii) 'A' is accused of giving false evidence at a given time and place. While framing charge will it be necessary to set out that portion of evidence given by 'A' which is alleged to be false?

4. Answer the following (any four) :—

48

- (a) When police may arrest without warrant?
- (b) Security for good behaviour from suspected persons and habitual offenders.
- (c) Discuss the essential ingredients of Charge in a Criminal Trial.
- (d) When Bail may be taken in case of Non-Bailable offences?
- (e) State the powers of Court to release certain Offenders on Probation of Good Conduct with reference to Probation of Offenders Act, 1958?
- (f) State the Constitution and Powers of child welfare committee with reference to Juvenile Justice (care and protection of children) Act, 2000.

(मराठी रूपांतर)

(३ तास)

[एकूण गुण : १००]

- सूचना : (१) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
- (२) उजवी कडील अंक प्रश्नास असलेले गुण दर्शवितात.
- (३) योग्य ठिकाणी कारणे / केंस लॉ द्या.

१. खालील प्रश्नाची उत्तरे फक्त दोन वाक्यांत द्या :-

- (अ) चौकशीची व्याख्या
- (ब) न्यायिक कारवाई म्हणजे काय ?
- (क) बळी (व्हिक्टिम) ची व्याख्या
- (ड) वारंट केसची व्याख्या
- (इ) गुन्हाची व्याख्या
- (फ) तपास म्हणजे काय ?
- (ग) दत्तक घेणे म्हणजे काय ?
- (ह) प्रोबेशन अधिकारी म्हणजे काय ?
- (य) सक्षम व्यक्तीची व्याख्या
- (ज) विशेष गृहची व्याख्या.

२. संक्षिप्त टिपा लिहा (कोणत्याही चार) :-

२०

- (अ) शोध वारंट केव्हा जारी केला जातो ?
- (ब) दंडाधिकार्याद्वारे गुन्ह्याचा कबुली जवाब आणि बयान नोंदविण्याची पद्धत
- (क) बळी (व्हीव्हीटीम) नुकसानभरपाई योजना
- (ड) सामोपचाराने (Compounding) गुन्हा सोडविणे
- (इ) गुन्हा कबुली वाटाघाटी (Plea-Bargaining)
- (फ) दंडाधिकार्यापुढे चालविण्यात येणाऱ्या समन्स केसची पद्धती.

३. खालीलपैकी कोणतेही दोन सोडवा :-

१२

- (अ) अ ने ब च्या खुनाचा प्रयत्न केला म्हणून भा. द. वि. च्या कलम ३०७ अन्वये त्याच्याविरुद्ध खटला चालवून निर्दोष सोडण्यात आले.
 - (१) सदर आदेशाविरुद्ध कोणत्या न्यायालयात अपील (याचीका) दाखल करता येईल ?
 - (२) 'ब' हा सदर आदेशाविरुद्ध अपील (याचीका) दाखल करू शकतो काय ?
- (ब) 'अ' वर त्याने असे कृत्य जे चोरी किंवा चोरीची प्रॉपर्टी (मुद्देमाल) घेणे किंवा फौजदारी विश्वासघात किंवा फसवणूक या प्रकारात मोडते असा आरोप आहे.
 - (१) सदर खटल्यामध्ये 'अ' वर फक्त चोरी केल्याचा आरोप लावण्यात आला. पण त्याने फौजदारी विश्वासघात केल्याचे दिसते. 'अ' ला त्याने फौजदारी विश्वासघाताचा गुन्हा केला याकरिता दोषी ठरवता येईल का ?
 - (२) सदर खटल्यामध्ये 'अ' वर फक्त चोरी केल्याचा आरोप लावण्यात आला. पण त्याने चोरीचा मुद्देमाल घेतल्याचे कृत्य केल्याचे दिसते. 'अ' ला चोरीचा मुद्देमाल घेतल्याकरिता दोषी ठरवता येईल का ?
- (क) (१) 'अ' वर त्याने दिलेल्या वेळी व ठिकाणी 'ब' चा खून केल्याचा आरोप आहे. आरोप लावते वेळी अ ने ब चा खून कशा पद्धतीने केला याचा उल्लेख करणे आवश्यक राहिल का ?
- (२) 'अ' वर त्याने दिलेल्या वेळी व ठिकाणी खोटा पूरावा दिल्याचा आरोप आहे. आरोप लावतेवेळी 'अ' च्या पूराव्यातील शे भाग जो खोटा आहे, त्याचा उल्लेख करणे आवश्यक राहिल का ?

४. खालील प्रश्नाची उत्तरे द्या (कोणतेही चार) :-

४८

- (अ) कोणत्या परिस्थितीत पोलिस वारंटशिवाय अटक करू शकतात ?
- (ब) संशयित व्यक्ती व सराईत गुन्हेगारांकडून चांगल्या वर्तणूकीची हमी (जामीन) घेण्याचे न्यायालयाचे अधिकार.
- (क) फौजदारी खटल्यामध्ये आरोपीवर आरोप लावतेवेळी उल्लेख करावयाच्या महत्त्वाच्या घटकाबाबत चर्चा करा.
- (ड) गैरजमानती गुन्ह्यामध्ये जामीन केव्हा घेतला जाऊ शकतो ?
- (इ) न्यायालयाचे काही गुन्हेगारांना चांगल्या वर्तणुकिच्या आधारे सोडण्याचे अधिकार सांगा. (प्रोवेशन ऑफ ऑफेंडर्स १९५८)
- (फ) बाल विकास समितीची रचना व अधिकार जूवेनाईल जस्टीस २००० चे आधारे स्पष्ट करा.

Criminal Procedure Code Dec
LLB - Sem - V
BLS sem ~~IX~~
QP Code :17710
2014

(3 Hours)

Total Marks : 100

- N. B. :** (1) All Questions are compulsory
(2) Figures to the right indicate full marks
(3) Give reasons/case law wherever necessary

1. Answer the following in not more than two sentences 20
- (a) To whom the Public Prosecutor represents in trial?
 - (b) Inquiry or Trial to be conducted in camera means
 - (c) Define conviction and acquittal
 - (d) Oral complaints under Cr.P.C means
 - (e) Summary Trial means
 - (f) Charge means
 - (g) Admonition means
 - (h) Define Children Home
 - (i) In which case can a police officer arrest without warrant?
 - (j) Dispensing with personal attendance means(sec.205)
2. Write short notes (any 4) 20
- (a) Plea Bargaining
 - (b) Accomplice
 - (c) Inquest
 - (d) First Information Report
 - (e) Appeal
 - (f) Child in need of care and protection
3. Situational Problems (any 2) 12
- (a) Ajay's old parents reside in their village in bad financial condition. Whereas Ajay resides in Mumbai along with his wife. Ajay is the only son, who is neither allowing his parents to reside in Mumbai nor providing the parents with any financial assistance.
 - (i) What remedy is available to Ajay's parents? (mention section specifically)
 - (ii) Where can they seek relief?
 - (b) An offence is committed for which punishment is 6 months.
 - (i) Within what period cognizance of the offence should be taken?
 - (ii) The period of limitation commences from which date?
- (c) Rana was tried for theft of gold ornaments from one jeweller shop. On complaint filed by the shop owner Rana was arrested. The Judge found him guilty of offence committed under sec.380 of IPC. Further Court ordered Rana's

[TURN OVER

CX-Con.:9322-14.

release after admonition under Probation of Offenders Act, 1958, because there was no previous conviction of the accused Rana and the theft was committed due to sudden temptation without any premeditation. 48

- (i) Define Probation. Is Probation valid in this case? Give reasons.
- (ii) Explain the power of the Court to release certain offenders on Probation.

4. Answer the following (any 4):-

- (a) Distinguish between Investigation, Inquiry and Trial
- (b) Classify the various Criminal Courts and state the powers of each of the courts provided under the Cr.PC
- (c) Explain the duties of Probation Officer with reference to Probation of Offenders Act, 1958
- (d) Explain the constitution of Juvenile Justice Board and its powers under Juvenile Justice (Care and Protection) Act 2000
- (e) Explain the procedure for Trial before a Session Court under the provisions of Cr.PC
- (f) What are the various processes to compel appearances and what are the consequences of non-appearance.

CX-Con.:9322-14.

[TURN OVER

Criminal Procedure Code
(Crpc)

214114

3 YRS sem V

5 YRS sem IX

QP Code : CY-2294

(3 Hours)

Total Marks:-100

1) Answer the following in not more than two sentences: -

20 Marks

- a) Cognizable offence.
- b) Inquiry
- c) Define offence.
- d) Define Summons Case.
- e) Plea bargaining.
- f) Observation home.
- g) Police report.
- h) Juvenile in conflict with Law.
- i) Variation of conditions of pardon.
- j) Persons entitled to maintenance under section 125 Cr.P.C.

2) Write Short Notes(Any 4)

20 Marks

- a) Special Powers of High Court and Court of Sessions regarding bail.
- b) Limitation for taking cognizance of offences.
- c) Person once convicted or acquitted not to be tried for same offence'
- d) First Information Report.
- e) Anticipatory Bail.
- f) Appeal from conviction.

3) Situational Problems (Any 2)

12 Marks

A) A is tried for causing grievous hurt and convicted. The person injured dies afterwards.

Can he be tried for culpable homicide?. Give reasons.

B) A is accused of theft of certain article at a certain time and place.

[TURN OVER

Con. 6045-14.

i) While framing the charge would it be necessary to set out the manner in which the theft was committed?

ii) In another case A is accused of cheating B at a given time and place. While framing the charge would it be necessary to set out the manner in which A cheated B?

C) X's son and daughter are seeking maintenance from X. The son is major whereas the daughter is minor and married. Advise them.

4) Answer the following (any four)

48Marks

a) State the procedure for the trial of Warrant cases by Magistrate.

b) Discuss the powers of Supreme Court and High Court to transfer cases and appeals.

c) Discuss the provisions regarding compounding of offences under Cr.P.C.

d) Discuss the provisions relating to Joinder of charges under Cr.P.C.

e) Explain the salient features of Probation of offenders Act 1958.

f) State the orders that may be passed regarding Juvenile by Juvenile Justice Board.

[TURN OVER

३ तास (मराठी रूपोतर) एकूण गुण १००

१. दोन वाक्यांमध्ये उत्तरे लिहा.

गुण २०

- दखलपात्र गुन्हा
- चौकशी
- गुन्ह्याची व्याख्या
- समन्स केसची व्याख्या
- प्ली वारगेनिंग
- निरीक्षण गृह
- पोलिस रिपोर्ट
- ज्युव्हेनाईल इन कॉम्प्लिक्ट विथ लॉ
- माफीच्या शर्तीमध्ये बदल
- सी.आर.पी.सी. कलम १२५ अन्वये पोटागी मिळण्यास पात्र व्यक्ती

२. संक्षिप्त टिपा लिहा. (कोणत्याही चार)

गुण २०

- उच्च न्यायालयाचे तसेच सत्र न्यायालयाचे जामिन देण्याचे विशेष अधिकार
- गुन्ह्याची दखल घेण्याबाबत कालमर्यादा
- व्यक्ती विरुद्ध त्याच गुन्ह्याकरीता दोषी अथवा निर्दोष आदेश असताना पुन्हा खटला चालविता येणार नाही
- दखलपात्र गुन्ह्याची प्रथम वर्दी
- अटकपूर्व जामिन
- दोषी ठरविणाऱ्या आदेशाविरुद्ध याचिका (अपील)

३. कोणतेही दोन सोडवा.

गुण १२

- 'अ' वर खटला चालवून त्याने गंभीर स्वरूपाची इजा केल्याकरिता दोषी ठरविण्यात आले. सदर व्यक्ती नंतर मरण पावला. आता 'अ' च्या विरोधात सदोष मनुष्यवधाच्या गुन्ह्याकरिता खटला चालविता येईल काय? कारणे द्या.
- 'अ' च्या विरोधात त्याने काही वस्तु विशिष्ट ठिकाणावरून विशिष्ट वेळी चोरल्याचा आरोप आहे.
 - आरोप निश्चित करताना त्याने कशा पद्धतीने चोरी केली याचा उल्लेख करणे आवश्यक राहिल का?
 - दुसऱ्या केसमध्ये 'अ' वर दिलेल्या वेळी व ठिकाणी 'ब' ला फसविण्याचा आरोप आहे. आरोप निश्चित करतेवेळी 'अ' ने 'ब' ला कशा पद्धतीने फसविले याचा उल्लेख करणे आवश्यक राहिल का?
- 'क्ष' कडून मुलाला आणि मुलीला खावटीची भागणी करावयाची आहे. मुलगा हा सज्जन असून मुलगी ही अज्ञान तसेच विवाहित आहे. त्यांना योग्य सल्ला द्या.

४. खालील पैकी कोणतेही चार प्रश्न सोडवा.

गुण ४८

- दंडाधिकार्यापुढे चालविण्यात येणाऱ्या वारंट केसची पद्धती (प्रोसीजर) सांगा.
- सर्वोच्च न्यायालय तसेच उच्चन्यायालय यांचे खटले आणि अपील बदली करणे बाबतचे अधिकारांबाबत चर्चा करा.
- सी.आर.पी.सी. अंतर्गत सामोपचाराने (Compounding) गुन्हा सोडविण्याची रीत सांगा.
- सी.आर.पी.सी. अंतर्गत जॉर्डर ऑफ चार्जेस बाबत असलेल्या तरतुदीबद्दल चर्चा करा.
- प्रोबेशन ऑफ ऑफेन्डर्स अॅक्ट १९५८ ची ठळक वैशिष्ट्ये लिहा.
- जुवेनाईल जस्टीस बोर्ड, जुवेनाईल्स च्या बाबतीत पारित करू शकत असलेल्या आदेशाबाबत माहिती द्या.

25-11-2013

CPC

LL.B BYDS

Sem V

BLS 5YDS

Sem IX

53 Con-code 3-JP
Con. 6418-13.

(3 Hours)

VB-5323
[Total Marks : 100

1. Answer the following in not more than two sentences:-

20 Marks

- a) Bailable offence
- b) Investigation
- c) Judicial proceeding
- d) Warrant case
- e) Anticipatory bail
- f) Competent authority
- g) Special home
- h) Child Welfare Committee
- i) Power of the Court to release certain offenders after admonition
- j) Probation officer

2. Write short notes (any 4):-

20 Marks

- a) When police may arrest without warrant?
- b) Summary trial
- c) When can bail be granted in case of non-bailable offence?
- d) Irregularities which vitiate proceedings
- e) Plea-bargaining
- f) Order for maintenance of wives, children and parents

3 Situational problems (any 2) each carries 6 marks.

12marks

- a) A is accused of an act which may amount to theft or receiving stolen property or criminal breach of trust or cheating.
 - i) How can a charge be framed in such a case?
 - ii) In the abovementioned case, A is charged only with theft. It appears that he committed the offence of criminal breach of trust or that of receiving stolen goods. Can he be convicted of criminal breach of trust or of receiving stolen goods, though he was not charged with such offence? Give reasons.
- b) A is tried upon a charge of theft as a servant and acquitted.
 - i) Can A, afterwards while the acquittal remains in force, be charged with theft as a servant?
 - ii) Upon the same facts, while the acquittal remains in force, can A be charged with theft simply or with criminal breach of trust? Give reasons.
- c) A is alleged to having committed an offence punishable with imprisonment for a term not exceeding one year.
 - i) What shall be the period of limitation for taking cognizance of offence in this case?
 - ii) In another case A is alleged to have committed an offence punishable with imprisonment for a term exceeding one year but not exceeding three years. What shall be the period of limitation for taking cognizance of offence in this case? Give reasons.

4. Answer the following (any four)

48 Marks

- a) Write a note on jurisdiction of criminal courts in inquiries and trials.
- b) Explain the essential contents of charge in the course of criminal trial
- c) Discuss order for custody and disposal of property pending trial and at the conclusion of trial
- d) Discuss the powers of revision of Session Judge and High Court
- e) Explain the constitution of Child Welfare Committee and its powers under Juvenile Justice (Care and Protection) Act 2000.
- f) Explain the duties of Probation Officer with reference to the Probation of Offenders Act, 1958

[TURN OVER

(मराठी रूपांतर)
(३ तास)

एकुण गुण १००

१. दोन वाक्यांमध्ये उत्तरे लिहा :

२०

- अ) जामीनपात्र गुन्हा.
- ब) तपास.
- क) न्यायालयीन कारवाई
- ड) वारंट केस
- इ) अटकपूर्व जामीन.
- फ) सक्षम प्राधिकारी.
- ग) विशेष गृह.
- ह) बाल कल्याण समिती.
- य) काही अपराध्यांना ताकीद देवून सोडण्याचे न्यायालयाचे अधिकार.
- र) प्रोबेशन ऑफीसर.

२. टिपा लिहा: (कोणतेही चार)

२०

- अ) वारंट शिवाय अटक करण्याचे पोलिसांचे अधिकार.
- ब) संक्षिप्त सुनावणी
- क) अजामीनपात्र गुन्ह्यांमध्ये जामीन केव्हा घेतला जाऊ शकतो ?
- ड) कोणत्या अनियमिततेमुळे कार्यवाही अवैध ठरू शकते ?
- इ) प्ली बरगेनिंग.
- फ) पत्नी, मुले व आईवडिल यांचे निर्वाह भत्याबाबतचा आदेश.

[TURN OVER

३. प्रसंगावर आधारलेले प्रश्न: (कोणतेही दोन)

१२.

अ) 'अ' वर अश्या प्रकारचा आरोप आहे की त्याचे कृत्य हे चोरी किंवा चोरीची मालमत्ता घेणे, दंडनीय विश्वासघात वा फसवणुक या गुन्ह्यांमध्ये मोडू शकते.

१) अशा प्रकारच्या खटल्यामध्ये कोणत्या प्रकारे आरोप लावले जातील?

२) अश्या प्रकारच्या खटल्यामध्ये 'अ' वर फक्त चोरीचा आरोप लावण्यात आलेला आहे. पण नंतर असे दिसून येते की, त्याने दंडनीय विश्वासघात किंवा चोरीची मालमत्ता घेणे अशा प्रकारचा गुन्हा केलेला आहे. त्याला दंडनीय विश्वासघात किंवा चोरीची मालमत्ता घेणे या गुन्ह्यासाठी त्याच्या विरोधात तसा आरोप करण्यात आलेला नसता, दोषी धरता येऊ शकेल काय? कारणे द्या.

ब) 'अ' ला तो नोकर असताना चोरी केली या गुन्ह्याकरिता खटला चालविण्यात येवून त्याची निर्दोष मुक्तता करण्यात आली.

१) त्याचा निर्दोष असण्याचा आदेश अंमलात असताना पुन्हा त्याच्यावर नोकर असताना चोरी केली याकरिता आरोपी लावण्यात येऊ शकेल काय?

२) त्याच वस्तुस्थितीवर त्याचा निर्दोष असण्याचा आदेश अंमलात असताना त्याचे वर चोरी किंवा दंडनीय विश्वासघाताचा आरोप करता येईल काय ? कारणे द्या.

क) 'अ' वर त्याने असा गुन्हा, ज्याकरिता एका वर्षापेक्षा जास्त शिक्षेची तरतूद नाही असा आरोप आहे.

१) सदर गुन्ह्याची दखल घेण्याकरिता किती कालमर्यादा आहे?

२) दुस-या खटल्यामध्ये 'अ' वर ज्याने असा गुन्हा ज्याकरिता एका वर्षापेक्षा जास्त पण तीन वर्षापेक्षा जास्त शिक्षा नाही असा आरोप आहे.

सदर गुन्ह्याची दखल घेण्याकरिता किती कालमर्यादा आहे? कारणे द्या.

[TURN OVER

४. खालील पैकी कोणतेही चार प्रश्न सोडवा:

४८

अ) फौजदारी न्यायालयाचे चौकशी व खटला चालविण्यासंबंधीचे कार्यक्षेत्र यावर टिपा लिहा.

ब) फौजदारी खटल्यामध्ये आरोपी निश्चितीसाठी आवश्यक असलेल्या घटकांचे स्पष्टीकरण द्या.

क) सत्र न्यायाधिश व उच्च न्यायालयाचे पुर्ननिरिक्षण याचिकेबाबतच्या अधिकाराबाबत सविस्तर माहिती द्या.

ड) खटला सुरु असताना व खटला संपल्यावर मालमत्तेचा ताबा व विल्हेवाट संबंधी आदेश पारित करण्याबाबतचे कोर्टाचे अधिकार.

इ) बाल कल्याण समितीची रचना आणी अधिकार (Juvenile Justice Act, 2000) चे आधारे स्पष्ट करा.

फ) प्रोबेशन ऑफ ऑफेंडर्स ॲक्ट, १९५८ चे अंतर्गत प्रोबेशन ऑफीसरची कर्तव्ये स्पष्ट करा.

1. Answer in not more than two sentences : 20
- Who can give bail in bailable offence.
 - For which offences warrant trial is followed.
 - Procedure when investigation is not completed within twenty four hours.
 - Dependants who can claim maintenance.
 - Language of court.
 - Public nuisance as defined u/s 133 of CrPC
 - Metropolitan area.
 - Juvenile in conflict with law.
 - Commencement of period of limitation.
 - Probation means.
2. Write short notes :- (any four) 20
- Powers and jurisdiction of metropolitan magistrate.
 - Summons to produce documents or things.
 - Security from persons disseminating seditious matters.
 - Use of statement recorded by police during investigation.
 - Inquest
 - Juvenile justice board.
3. Situational problems, any two :- 12
- X filed complaint against Y for dishonor of cheque. The trial court convicted Y and sentenced him to 2 years of imprisonment. The Court also directed y to pay compensation of ₹ 50,000/- to X. X preferred revision against this order to Sessions Court. X's revision application was allowed and compensation was increased to ₹ 75,000/-.
 - Can X file revision against the order of Sessions Court seeking further increase in compensation ?
 - Can Y file revision against the order of Sessions Court ?
 - C grievously injured D at Ahemadnagar. D was taken to Kopergaon, his native place. After long treatment D died at Kopergaon.
 - Which is the ordinary place of inquiry and trial in this case ?
 - D's relative wants to prosecute C at Kopergaon. Advise them.
 - Z decided to stand for Parliamentary election. But just before filing of nomination papers, Z was convicted for murder by the Sessions Court. Due to conviction Z is disqualified under Representation of peoples Act. Z filed appeal against the conviction in the High Court. Advise Z whether he can contest the election in case.
 - The High Court stays the sentence passed by the Sessions Court.
 - The High Court stays the judgement passed by the Sessions Court.
4. Answer the following (any four) :- 48
- Law relating to arrest in case of female and judicial officer.
 - Discuss in detail procedure of investigation.
 - Classes of criminal courts and their territorial jurisdiction.
 - Sessions Trial
 - Dicuss the powers of Court to release certain offenders after admonition with reference to The Probation of offenders Act, 1950.
 - State how child welfare committee is constituted under Juvenile Justice Act, 2000. Explain the powers of the committee.

(मराठी रूपांतर)

(३ तास)

(एकूण गुण : १००)

1. खालील प्रश्नांची दोन वाक्यात उत्तरे द्या :-

- (अ) जामीनपात्र अपराधांमध्ये कोण जामीन देऊ शकतो ?
 (ब) कोणत्या गुन्ह्यासाठी वॉरंट खटला चालवला जातो ?
 (क) तपास २४ तासात पूर्ण झाला नसल्यास पुढे कोणती प्रक्रिया अवलंबली जाते ?
 (ड) कलम १२५ प्रमाणे कोण भत्ता मागू शकतो ?
 (इ) न्यायालयीन भाषा.
 (फ) सार्वजनिक उपद्रव
 (ग) महानगर
 (ह) "जुवीनाईल इन कॉन्फ्लीक विथ लॉ"
 (घ) मुदत मर्यादेची सुरुवात
 (ज) परिविक्षा.

२०

२. थोडक्यात उत्तरे लिहा (कोणतेही चार) :-

- (अ) महानगर दंडाधिकारी यांचे अधिकार आणि कार्यक्षेत्र.
 (ब) वस्तू किंवा कागदपत्रे हजर करण्यासाठी केव्हा समन्स पाठविले जाते.
 (क) प्रजाक्षोभक साहित्य प्रसृत करणाऱ्या व्यक्तीकडून चांगल्या वर्तनाचा जामीन.
 (ड) पोलिस तपासादरम्यान नोंदवलेल्या जबाबाचा उपयोग.
 (इ) मृत्यूच्या कारणांची दंडाधिकार्या मार्फत चौकशी.
 (फ) जुवीनाईल जस्टीस बोर्ड.

२०

३. खालील कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे द्या :-

- (अ) 'अ' नी 'ब' विरूद्ध धनादेश न वटल्याची केस दाखल केली. कोर्टाने 'ब' ला २ वर्ष तुरुंगवासाची शिक्षा ठोठावली. कोर्टाने 'ब' ला ₹ ५०,०००/- 'अ' ला नुकसानभरपाई देण्यास सुध्दा हुकूम केला. 'अ' ने सत्र न्यायालयात पुनरीक्षणाचा अर्ज दाखल केला त्या अर्जावर सत्र न्यायालयाने नुकसान भरपाईची रक्कम ₹ ७५,०००/- पर्यंत वाढवली.
 (१) 'अ' सत्रन्यायालयाच्या निर्णया विरूद्ध पुनरीक्षणाचा अर्ज दाखल करू शकतो का ?
 (२) 'ब' सत्रन्यायालयाच्या निर्णय विरूद्ध पुनरीक्षणाचा अर्ज दाखल करू शकतो का ?
 (ब) 'क' ने 'ड' वर हल्ला करून 'क' ला घातकरीत्या जखमी केले. हा प्रकार अहमदनगर येथे घडला. 'ड' ला उपचारासाठी त्याच्या गावी कोपरगावला नेण्यात आले. 'ड' उपचारा दरम्यान कोपरगाव येथे मयत झाला.
 (१) ह्या गुन्ह्यात चौकशीचे आणि खटला चालविण्याचे सर्वसाधारणपणे कोणते स्थळ आहे ?
 (२) 'ड' च्या नातेवाईकांना कोपरगाव येथे खटला चालवायचा आहे. त्यांना सल्ला द्या.
 (क) 'ख' ने लोकसभेची निवडणूक लढविण्याचे ठरविले. पण अर्ज भरण्याच्या आधी सत्रन्यायालयाने 'ख' ला मनुष्यवधाच्या गुन्ह्यासाठी दोषी ठरवले. त्यामुळे 'ख' ला निवडणूक कायदानुसार निवडणूक लढवता येत नाही. 'ख' ला सल्ला द्या.
 (१) जर शिक्षा उच्च न्यायालयाने निलंबित केली.
 (२) जर उच्च न्यायालयाने शिक्षादेश निलंबित केला.

१२

४. खालील प्रश्नांची सर्पक उत्तरे द्या (कोणतेही चार) :-

- (अ) स्त्री आणि न्यायाधिकाऱ्यांच्या अटके संदर्भितला कायदा
 (ब) तपासाची प्रक्रिया
 (क) फौजदारी न्यायालयांचे वर्गीकरण आणि त्यांचे प्रादेशिक विभाग
 (ड) सत्रन्यायालयापुढील संपरीक्षा
 (इ) अपराधी परिविक्षा अधिनियम १९५८ नुसार न्यायालयाचे अपराध्यास समज देऊन सोडण्याचे अधिकार.
 (फ) जुवीनाईल जस्टीस कमिटी कशी स्थापन केली जाते ? सदर कमिटीचे अधिकार स्पष्ट करा.

४८

M V LL-B
EM IX BLS LL-B

CRIMINAL PROCEDURE CODE
(CrPC)

07/05/2012
11 AM to 2 PM

Con. 3552-12.

(3 Hours)

★
MR-4283

[Total Marks : 100

1. Answer the following in not more than two sentences 20 marks

- (a) 'Inquiry' means.
- (b) Enumerate types of processes which may be issued to compel appearance of an accused.
- (c) Which are different types of trial?
- (d) How a corporation or registered society can represent itself as an accused before a court?
- (e) What is the effect of withdrawal from a prosecution?
- (f) Power to sell perishable property seized during investigation?
- (g) Who has jurisdiction in cases of Juveniles?
- (h) What is the sentence in default of payment of fine?
- (i) Power of court to require offender released on probation to pay compensation and fine
- (j) What is the procedure when bond is required from a minor?

2. Write short notes (any four):- 20 marks

- (a) Bailable and non-bailable offences
- (b) Plea bargaining
- (c) limitation for taking cognizance of offences
- (d) confession before magistrate
- (e) reference
- (f) power of court to demand security from convict for keeping peace and good behavior

3. Situational problems (any two) 12 marks

- (a) X's son and daughter are seeking maintenance from X. The Son is major whereas the daughter is minor and married. Advise them.
- (b) C and D are tried for offence of mischief and thereby causing damage to the property of E u/s 427 of IPC. E has suffered damage of Rs. 50,000/-. The court convicted both C and D. C has been sentenced to 3 months of imprisonment and fine of Rs. 10,000/- whereas D has been sentenced to imprisonment of 6 months without fine. To compensate E, how much compensation can be awarded by the Court from i.) C and ii.) D
- (c) X and y are tried for murder. X, the main accused is convicted and sentenced to life imprisonment. However, the Court acquitted Y. The State filed appeal against acquittal of Y. X also filed appeal against his conviction. Unfortunately, X and Y both died in an accident.
 - i. What is the status of the Appeal filed by State against acquittal of Y?
 - ii. Advise near relatives of X, who desire to prosecute the Appeal filed by X.

4. Answer the following(any four) 48 marks

- (a) Discuss framing of charge in detail.
- (b) Write about powers of police to arrest a person and rights of an arrested person.
- (c) Explain investigation is exclusive jurisdiction of police and Courts cannot interfere in investigation.
- (d) Write in detail about trial of summons case and summary trial.
- (e) Discuss salient features of Juvenile Justice (Care and Protection of Children) Act, 2000.
- (f) Explain the reformatory nature of Probation of Offenders Act, 1978.

[TURN OVER

(मराठी रूपांतर)

(३ तास)

[एकूण गुण : १००]

१. खालील प्रश्नांची उत्तरे दोन वाक्यांपर्यंत लिहा.

- 'चौकशी' म्हणजे काय ?
- आरोपीला न्यायालयात हजर राहण्यास भाग पाडण्यासाठी कोणत्या प्रकारच्या आदेशिका (प्रक्रिया) काढण्यात येऊ शकतात ते लिहा.
- खटल्यांच्या चौकशीचे कोणकोणते प्रकार असतात ?
- कॉर्पोरेशन वा नोंदणीकृत सहकारी संस्था न्यायालयासमोर आरोपी म्हणून कशाप्रकारे हजर होऊ शकतात ?
- अभियोजनातून माघारीचे काय परिणाम होतात ?
- तपासादरम्यान जप्त केलेल्या नाशवंत वस्तूंची विल्हेवाट लावण्याचा अधिकार.
- किशोरवयींच्या केसची अधिकारिता कोणाला असते ?
- दंड प्रदान न केल्यास शिक्षा म्हणजे काय ?
- पर्यवेक्षणावर मुक्त केलेल्या गुन्हेगाराला दंड व नुकसान भरपाई देण्यास लावण्याचा न्यायालयाचा अधिकार.
- अज्ञान व्यक्तिकडून बंधपत्र घेण्याची कार्यपध्दती काय असते ?

२. कोणत्याही चारांवर टिपा लिहा :-

- जामिनपात्र व अजामिनपात्र गुन्हे
- सौद्याचे अभिवचन
- गुन्हाची दखल घेण्यावर असलेल्या मर्यादा
- न्यायदंडाधिकार्यासमोर दिलेला कबुली जबाब
- निर्देश
- गुन्हा शाबित झालेल्याकडून (दंडिताकडून) शांतता व चांगल्या वर्तणूकीचे हमीपत्र घेण्याचा न्यायालयाचा अधिकार.

३. खालीलपैकी कोणतीही दोन उदाहरणे सोडवा :-

- 'क्ष' चा मुलगा व मुलगी यांना 'क्ष' कडून पोटगी मागावयाची आहे. सदर मुलगा हा सज्जन असून मुलगी अज्ञान व विवाहित आहे. त्यांना सल्ला द्या.
- 'इ'च्या मालमतेला अपकार (हानी) पोहोचविल्या बद्दल 'क' व 'ड' यांच्यावर भारतीय दंडविधान संहितेच्या कलम ४२७ खाली खटला आहे 'इ' रू. ५०,००० चे नुकसान झाले होते. न्यायालयाने 'क' व 'ड' दोघांनाही दंडित केले. 'क' यास ३ महिन्यांचा कारावास व रू. १०,०००/-चा दंड ठोठविला व 'ड' यास दंड न लावता ६ महिन्यांचा कारावास दिला. 'इ' यास 'क' व 'ड' कडून किती नुकसान भरपाई देण्याचा हुकूम न्यायालय करू शकते ?
- 'क्ष' व 'य' यांचेवर खुनाचा खटला होता. न्यायालयाने 'क्ष' या मुख्य आरोपीस दोषी धरून त्यास आजन्म कारावासाची शिक्षा दिली व 'य' याची निर्दोष मुक्तता केली. सरकारने 'य'च्या मुक्ततेविरुद्ध व 'क्ष' ने त्याला दिलेल्या शिक्षेविरुद्ध अपील केले. दुर्दैवाने 'क्ष' व 'य' या दोघांचाही अपघाती मृत्यु झाला.
 - सरकारने 'य' च्या मुक्ततेविरुद्ध दाखल केलेल्या अपिलाचे काय होईल ?
 - 'क्ष' च्या नातेवाईकांना त्याचे अपील चालवायचे असल्यास त्यांना सल्ला द्या.

४. कोणतेही चार प्रश्न सोडवा :-

- दोषारोप पक्के करण्याची (ठरविण्याची) प्रक्रिया सविस्तर लिहा.
- पोलिसांचे अटक करण्याचे अधिकार व अटक झालेल्या व्यक्तित्ते हक्क लिहा.
- 'तपास करण्याचा अधिकार सर्वस्वी पोलिसांचा आहे व न्यायालयाला तपासात दबळादबळ करता (अडथळा आणता) येत नाही' हे स्पष्ट करा.
- समन्स खटला व समरी (संक्षिप्त) खटला यांच्या न्यायालयीन चौकशी बद्दल सविस्तर लिहा.
- किशोर न्याय (मुलांची जपणूक व संरक्षण) अधिनियम २०००च्या ठळक स्वरूपावर लिहा.
- अपराधाची परिचीक्षा अधिनियम १९७८च्या सुधारणा आणणाऱ्या स्वरूपावर लिहा.

1. Answer in not more than **two** sentences : 20
- Who is Pakka Adatia ?
 - What do you mean by delegatus non-potest delegare ?
 - Who is surety ?
 - What is gratuitous bailment ?
 - What are the four situations require public Notice as per section 72(a) of Indian Partnership Act, 1932 ?
 - Define partnership at will.
 - Define holding out partner.
 - What do you mean by 'Auction sale' ?
 - Define 'price'
 - What is future goods ?
2. Write short notes on any **four** : 20
- Agency by ratification.
 - Finder of goods
 - Expulsion of a partner.
 - Property of partnership.
 - Risk prima Facie passes with the property.
 - Unpaid seller's Right of lien.
3. Solve any **two** : 12
- 'A' instructs 'B' a merchant to buy a ship for him. 'B' employees a ship surveyor of good reputation to choose a ship for 'A'. The surveyor makes the choice negligently and the ship turns out to be unseaworthy and is lost.
 - Who will bound to make good the loss to 'A' ? Why ?
 - Who is a sub-agent ?
 - Will 'B' be responsible for the negligence of the ship surveyor to 'A' ? Why ?
 - ABC Bank had given overdraft facility to a partnership firm and its partners against the firm's fixed deposit. The partners and the firm made a default in repayment of loan inspite of notices given by the Bank.
 - Can Bank exercise lien over the fixed deposit Receipts of the partnership firm ? If yes, can the Bank liquidate the fixed deposit ?
 - Presuming the firm has two separate accounts same bank, one is the loan account and the other current account. Can the bank utilize the balance in the current account for satisfaction of the overdraft facility ? Give reasons.
 - Rabbits were sent from London to Brighton for sale when despatched from London. They were sound and salable, but when arrived at Brighton, they became unfit for human consumption and unsaleable.
 - Can buyer refuse to accept Rabbits sent from London to Brighton ? Give reasons for your answer and name the case Law on which this problem is based upon.
 - What is the legal duty cast upon seller for the sale of Rabbits ?
4. Attempt any **four** : 48
- Discuss the contract of Guarantee. Discuss the same detail with special reference to discharge of surety and compare with it contract of Indemnity.
 - Discuss in detail Law of Agency with special reference to termination of Agency.
 - Discuss the provisions for registration of partnership firm under the Indian partnership Act, 1932. What is the object of such registration and the effects of non-registration of partnership firm ?
 - Discuss the various ways by which a partner may leave a partnership firm and Liability after ceasing to be a partner ?
 - Define and explain the essential features of a contract of sale and distinguish between 'Contract of sale and Agreement to sell.'
 - What is meant by delivery of goods ? State the various modes of delivery of goods and the rules governing them ?

(मराठी अनुवाद)

१. दोन वाक्यात उत्तरे द्या-

२०

- (अ) पक्का अदातीया म्हणजे कोण ?
- (ब) "डेलीगेटस् नॉन प्रोटेस्ट डेलीग्रा" म्हणजे काय ?
- (क) जमीनदार म्हणजे कोण ?
- (ड) ग्रॅंटीटीयस बेलमॅट म्हणजे काय ?
- (इ) भारतीय भागीदारी कायदा, १९३२ अंतर्गत कलम ७२(अ) प्रमाणे सार्वजनिक नोटीसबाबत चार स्थिती कोणत्या त्या लिहा.
- (फ) इच्छानुरूप भागीदारी म्हणजे काय ?
- (स) होल्डींग आऊट भागीदारी म्हणजे काय ?
- (ह) 'लिलाव विक्री' म्हणजे काय ?
- (ग) 'किमत' म्हणजे काय ?
- (श) "फ्युचर माल" म्हणजे काय ?

२. टिपा लिहा. (कोणत्याही चार)-

२०

- (अ) अनुसमर्थनाने प्रतिनिधित्व'. (ड) भागीदारी संख्येची मालमत्ता
- (ब) मालाचा (वस्तुचा) शोधक (इ) मालमत्तेसोबत मुलतः हा घोकाही असतो.
- (क) भागीदारास वगळणे (फ) मोबदला न मिळालेल्या विक्रेतेचा तारणाधिकार.

३. सोडवा(कोणतेही दोन)-

२०

- (अ) 'अ' ह्याने 'ब' यास जो व्यापारी आहे त्यास जहाज खरेदी करण्यात सांगितले. 'ब' याने एका चांगल्या दर्जाच्या जहाज निरीक्षकास निरीक्षण कामी नेमले. निरीक्षकाने निष्काळजीपणाने जहाज निवडले. सदरहू जहाज हे समुद्रामध्ये चालण्यास योग्य नव्हते आणि सदर जहाज बुडाले.
 - (१) 'अ' ला झालेल्या नुकसान भरपाईस कोण जबाबदार आहे ? का ?
 - (२) उप-अधिकर्ता कोण असतो ?
 - (३) 'ब' हा निरीक्षकाने निष्काळजीपणे केलेल्या 'अ' ह्यांच्या नुकसानीस जबाबदार आहे का ? का ?
- (ब) 'अबक' ह्या बँकेने भागीदारी संस्थेस ओव्हरड्रॉफ्ट सेवा देण्यात आली होती आणि सदर सेवा ही भागीदारांच्या मुदत ठेवी वरती संस्थेस देण्यात आली होती. भागीदार आणि संस्थेने सदर बँकेच्या कर्जाची परतफेड बँकेकडून वारंवार नोटीस देऊन देखील केली नाही.
 - (१) सदरहू संस्थेच्या मुदत ठेवीवरती बँक धारणाधिकार बजावू शकते का ? जर हो, असेल तर बँक सदर मुदत ठेवीतील रक्कम काढून घेऊ शकते का ?
 - (२) गृहीत धरा की, सदरहू संस्थेची बँकेत दोन वेगवेगळी खाती आहेत. चालू खाते, कर्ज खाते तर, सदर बँक चालू खात्यातील रक्कम ओव्हरड्रॉफ्ट सेवा पुर्तिसाठी वापरू शकते का ? कारणे द्या
- (क) ससे हे लंडन पासून ब्रिटन येथे विक्री करण्यासाठी पाठविण्यात आले. लंडन येथून पाठविताना सदर ससे सुस्थितीत आणि स्थिर होते; परंतु जेव्हा ब्रिटनला पोहचले तेव्हा ते विक्री व खाण्यास अयोग्य झाले.
 - (१) खरेदीदार हा सदर ससे स्वीकारण्यात नकार देऊ शकतो का ? तुमचे उत्तरास योग्य कारण द्या आणि कोणत्या न्यायनिर्णयावर आधारित प्रश्न आहे ते लिहा ?
 - (२) सस्यांच्या विक्रीसाठी विक्रेत्यावर कोणती कायदेशीर कर्तव्य आहे ?

४. कोणतेही चार सोडवा-

४८

- (अ) 'हमीचा करार' यावर चर्चा करा ? विशेष आधारे जामीनदाराचे दायित्व संपुष्टीकरण आणि नुकसान भरपाईचा करार यासोबत तुलना करा.
- (ब) 'एजन्सीचा कायदा' याची चर्चा करा. एजन्सी रद्द करणाचे आधारे चर्चा करा.
- (क) भारतीय भागीदारी कायदा, १९३२ प्रमाणे 'नोंदणीकृत भागीदारी संस्था' ची चर्चा करा नोंदणीचे उद्देश काय आणि सदर संस्था नोंदणी न केल्यास होणाऱ्या परिणामांची चर्चा करा.
- (ड) कोणत्या मार्गाने भागीदार हा भागीदारी संस्थेतून बाहेर पडू शकतो आणि भागादारी संपुष्टात आल्यानंतर भागीदारीची जबाबदारी काय ?
- (इ) विक्रीचा करार यांचे महत्त्वाचे घटक आणि व्याख्या लिहा आणि विक्रीचा करार आणि विक्रीचे अभिवचन यातील फरक स्पष्ट करा.
- (फ) वस्तुची (मालाची) पोच म्हणजे काय ? वस्तुची पोच याचे वेगवेगळे प्रकार आणि त्याची नियमावली लिहा.

2011

20

1. Answer in **not** more than **two** sentences.

- Sec. 133 defines 'public nuisance' as
- Which cases come within the category of 'Warrant Cases' ?
- Summary trial means
- Non-bailable offence means
- Removal of disqualification attaching to conviction Sec. 19 Juvenile Justice (Care and Protection of children) Act, 2000.
- Duration of Warrant of Arrest-Sec. 70
- 'Probation' means
- Dispensing with personal attendance (Sec. 205) means
- What revision means and the object of revisional jurisdiction
- Definition of 'Probationary Officer' under "The Probation of Offenders Act, 1958".

2. Write short notes (any **four**) :—

20

- Accomplice
- Inquest
- Police Report
- First Information Report
- Remand
- Search by Police Officers.

3. Situational problems (any **two**) :—

12

- Ten watches were stolen by 'A' from Ratnagiri and five of the stolen watches were received by 'B' at Mumbai.
 - Can 'A' be tried at Mumbai ?
 - Can 'B' be tried at Ratnagiri ?
- A citizen of India committed an offence on High Seas.
 - Can he be tried in Mumbai if he is caught at Shivaji Terminus (V.T.).
 - Can he be tried in Mumbai if he is caught at Shivaji Terminus (V.T.) for an offence committed in an aircraft registered in India ?
- An offence has been committed for which the punishment is 6 months.
 - With what period cognizance of offence should be taken.
 - If another offence which may be tried together for which punishment is 2 years is committed, what would be the period of limitation.

4. Answer the following (any **four**) :—

48

- Distinguish between Investigation, Inquiry and Trial.
- Write a note on treatment and rehabilitation of Juveniles under the Juvenile Justice (Care and Protection) Act, 2000. Suggest improvements.
- Explain the provisions regarding trial of Summons—cases by Magistrates.
- Explain the salient features of Probation of Offenders Act, 1958.
- Discuss the provisions relating to maintenance of wife, and children under Section 125–128 of the Criminal Procedure Code.
- Explain the procedure provided for under the Code of Criminal Procedure to compel Appearance of an accused person ?

[TURN OVER

(मराठी रुपांतर)

१. खालील प्रश्नांची उत्तरे फक्त दोन वाक्यात द्या :- २०
- (अ) कलम १३३ प्रमाणे 'सार्वजनिक उपद्रवाची' व्याख्या काय ?
 (ब) कुठल्या प्रकारच्या केसेस 'वॉरंट केसेस' मध्ये येतात.
 (क) 'समरी दायल' म्हणजे
 (ड) अजामीन पात्र गुन्हे म्हणजे
 (इ) कलम १९ जुअेनीअल जस्टीस अॅक्ट, २००० प्रमाणे सिध्ददोष झाले असता त्याची अपात्रता काढून टाकणे.
 (ई) कलम ७० प्रमाणे अटक वॉरंटची कालमर्यादा
 (ग) "प्रोबेशन" म्हणजे
 (ह) कलम २०५ खाली आरोपीची जातीनिशी उपस्थिती माफ करणे.
 (ळ) "रिव्हिजन" म्हणजे काय व रिव्हिजनल तरतूदीचे हेतू व उद्देश
 (क्ष) "प्रोबेशनल ऑफ ऑफेंडर्स अॅक्ट" अंतर्गत "प्रोबेशनरी ऑफिसर्स"ची व्याख्या.
२. थोडक्यात टीपा लिहा (कोणत्याही चार) २०
- (अ) गुन्हातील मदतनीस (सह आरोपी) (ड) दखलपात्र गुन्हातील प्राथमिक खबर
 (ब) कायदेशीर चौकशी (इनक्वेस्ट) (इ) "रिमांड"
 (क) पोलिस रिपोर्ट (ई) पोलिसांतर्क केली जाणारी उती.
३. कोणतेही दोन सोडवा. १२
- (अ) 'अ' ने रत्नागिरी मधून १० घड्याळे चोरली (चोरी केली) व त्यापैकी ५ घड्याळे 'ब' ने मुंबई येथे स्वीकारली.
 (१) 'अ' वर मुंबई येथे खटला चालू शकतो का ?
 (२) 'ब' वर रत्नागिरी येथे खटला चालू शकतो का ?
 (ब) भारतीय नागरिकाने समुद्रामध्ये गुन्हा केला.
 (अ) छत्रपती शिवाजी टर्मिनस (व्हिटी) येथे त्याला पकडले तर मुंबईत त्याच्या विरुद्ध खटला चालू शकेल का ?
 (ब) भारतामध्ये नोंदणी झालेल्या विमानामध्ये जर त्याने गुन्हा केला व त्याला शिवाजी टर्मिनस (व्हिटी) येथे पकडले गेले तर मुंबईमध्ये त्याच्यावर खटला चालू शकेल का ?
 (क) सहा महिन्यांपर्यंत शिक्षा आहे असा गुन्हा केला आहे.
 (१) या गुन्ह्याची दखल (कॉन्सीझनस) घेण्याची काल मर्यादा केली ?
 (२) याच गुन्हाबरोबर दुसरा गुन्हा केला ज्याला २ वर्षांची शिक्षा आहे तर गुन्हाची दखल (कॉन्सीझनस) घेण्याची कालमर्यादा किती ?
४. खालील प्रश्नांची उत्तरे द्या (कोणतेही चार) :- ४८
- (अ) तपास, चौकशी व खटला यामधील फरक सांगा.
 (ब) जुअेनीअल जस्टीस (केअर अँड प्रोटेक्शन) अॅक्ट २०००, अंतर्गत गुअेवील (बाल गुन्हेगार) वरील उपचार व पूर्वस्थिती (रिहॅबीलीटेशन) यावर टीप लिहा.
 (क) न्यायदंडाधिकार्या समोर चालणाऱ्या "समन्स" केसेस संबंधी तरतूदी सांगा.
 (ड) "प्रोबेशन ऑफ प्रोफेंडर्स अॅक्ट" च्या महत्त्वाच्या तरतूदी सांगा.
 (इ) फौजदारी प्रक्रिया संहिता कलम १२५ ते १२८ मधील विवाहित स्त्री व मुले यांच्या संबंधी असलेल्या पोटगी विषयक तरतूदी सांगा.
 (ई) फौजदारी प्रक्रिया संहिता कायद्यामधील आरोपीस उपस्थित राहण्यास भाग पाडणाऱ्या कार्यप्रणालीची (प्रोसीजर) माहिती द्या.

Feb-2011

Cr. P. C.

(3 Hours)

MT-6287

[Total Marks : 100

20

1. Answer the following in not more than two sentences :

- (a) Doctrine "autrefois acquit" and "autrefois convict" means.
- (b) 'Remand' means.
- (c) Persons entitled to maintenance under Sec. 125 Cr. P. C.
- (d) 'Bail' means.
- (e) 'adoption' as defined in Juvenile Justice (Care & Protection) Act, 2000.
- (f) Cognizance is taken of offence & not of offender means.
- (g) Removal of disqualification attaching to conviction Sec. 19 Juvenile Justice (Care & Protection of children) Act, 2000.
- (h) Definition of 'Probationary Officer' under The Probation of Offenders Act, 1958.
- (i) Magistrate's power to appoint receiver under Cr. P. C. (Sec. 146).
- (j) 'fit institution' under the Juvenile Justice (Care & Protection) Act, 2000 means.

Feb-2011

2. Write short notes (any four) :-

- (a) Inquiry, Trial & Investigation
- (b) Anticipatory bail
- (c) Accomplice
- (d) Police diary
- (e) Rights of an Accused
- (f) Charge.

20

3. Situational problems (any two) :-

- (a) An accused who was tried for Criminal Breach of Trust; as a public servant in respect of Rs. 1,200/-, was acquitted.
 - (i) Can the Accused be retried for the same offence in respect of another item of Rs. 1,900/- misappropriated during the same period ?
 - (ii) Can the accused be retried if the above complaint is dismissed and Accused is discharged ?
- (b) 'A' stabbed 'B' within the local jurisdiction of Court X and 'B' died within local jurisdiction of Court Y.
 - (i) Can Court Y try Accused 'A' for murder ?
 - (ii) Can either of the Courts i.e. Court X or Court Y try Accused 'A'. If yes under which section.
- (c) An offence has been committed on 1-1-2010 for which the punishment is only fine.
 - (i) Within what period cognizance of offence should be taken ?
 - (ii) What would be the period if the offence is punishable with imprisonment for 2 year ?

12

4. Answer the following (any four) :-

- (a) Classify the various Criminal Courts and state the powers of each of the courts provided under the Cr. P. C.
- (b) Discuss the procedure to be followed to grant probation under the Probation of Offenders Act, 1958
- (c) Write a note on treatment and rehabilitation of Juveniles under the Juvenile Justice (Care and Protection) Act, 2000. Suggest improvements.
- (d) Write about trial of summons cases by Magistrates.
- (e) Explain the provisions regarding compounding of offences under Cr. P. C.
- (f) Define public nuisance. When can a Magistrate issue an order for removal of public nuisance ?

48

[TURN OVER

(मराठी रूपांतर)

१. फक्त दोन वाक्यात उत्तरे द्या :-

- (अ) 'ऑट्रेफिअस अॅक्वीट' आणि 'ऑट्रेफिअस कनवीक्ट' म्हणजे काय ?
(ब) 'रिमांड' म्हणजे काय ?
(क) १२५ सी.आर.पी.सी. खाली कोणाला पोटगी मिळू शकते ?
(ड) जामीन म्हणजे काय ?
(इ) जुअेनीअल जस्टीस अॅक्ट खाली दत्तक म्हणजे काय ?
(फ) दखल गुन्हाची घेतात व गुन्हेगाराची नाही.
(ज) कलम १९ खाली जुअेनीअल जस्टीस अॅक्ट अंतर्गत अपात्रता कारणे.
(ह) प्रोबेशन ऑफ ऑफेंडर्स खाली 'प्रोबेशनरी ऑफिसर'ची व्याख्या.
(य) न्यायदंडाधिकारच्या कलम १४६ सी.आर.पी.सी. प्रमाणे 'रिसीव्हर' नेमण्याचे अधिकार.
(झ) जुवीनीअल जस्टीस अॅक्टप्रमाणे 'फिट इन्स्टीट्यूशन' ची व्याख्या.

२०

२. टिपा लिहा (कोणत्याही चार) :-

- (अ) चौकशी, ट्रायल व तपास
(ब) अटकपूर्व जामीन
(क) सह आरोपी
(ड) पोलिस डायरी
(इ) आरोपीचे अधिकार
(फ) दोष ठेवणे (चार्ज)

२०

३. कोणतेही दोन सोडवा.

- (अ) सरकारी नोकर रु. १२०० रकमेच्या अन्यायाने विश्वासघात (क्रिमिनल ब्रीय ऑफ ट्रस्ट) केल्याच्या आरोपावरून निर्दोष सुटला.
(१) त्याच सरकारी नोकरावर न्याय कालावधीस रु. १९०० एवढ्या रकमेचा अपहार केल्याचा खटला पुन्हा चालू शकतो का ?
(२) जर वरील तक्रार कोर्टाने फेटाळून लावून आरोपीला खटल्यातून डिस्चार्ज केले, तर त्या आरोपीवर पुन्हा खटला चालू शकेल का ?
(ब) 'अ' ने 'ब' ला 'एक्स' या कोर्टाच्या हद्दीत हत्याराने भोसकले आणि 'ब' हा 'वाय' या कोर्टाच्या हद्दीत मरण पावला.
(१) 'वाय' भागातील कोर्ट 'अ' वर खटला चालवू शकेल का ?
(२) 'एक्स' किंवा 'वाय' कोर्ट आरोपीवर खटला चालवू शकेल का ? जर उत्तर होय असेल तर कोणत्या कलमा खाली ?
(क) गुन्हा १-१-२०१० ला घडला व त्याची शिक्षा त्या दिवसाप्रमाणे फक्त दंड (फाईन) आहे.
(१) किती कालावधीपर्यंत गुन्हाची दखल घ्यायला पाहिजे ?
(२) जर सदर गुन्हास शिक्षा २ वर्षापर्यंत कारावास असेल तर गुन्हाची दखल घेण्याचा कालावधी किती ?

१२

४. सविस्तर उत्तरे लिहा (कोणतेही चार):-

- (अ) फौजदारी कोर्टाची वर्गवारी व त्यांचे अधिकार सांगा.
(ब) प्रोबेशन ऑफ ऑफेंडर्स अॅक्ट खाली प्रोबेशन मिळविण्याची रीत (प्रोसीजर) सांगा.
(क) जुवेनाईल जस्टीस अॅक्ट, २००० नुसार बालगुन्हेगाराची ट्रीटमेंट व रिहॅबीलीटेशनसंबंधी नोट लिहा.
(ड) न्यायदंडाधिकारान्यासमोर चालणाऱ्या समन्स केसेस पध्दत (प्रोसीजर) सांगा.
(इ) सीआरपीसी अंतर्गत सामोपचाराने (कंपाउंडिंग) गुन्हा सोडवण्याची रीत सांगा.
(फ) "पब्लिक न्यूसन्स" ची व्याख्या सांगा. न्यायदंडाधिकारी "पब्लिक न्यूसन्स" चा आदेश कधी देऊ शकतो ?

४८